

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 20 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravljalstvo pa v pritličju. — Upravljalstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravljalstva telefon št. 35.

Naše edino načelo...

Pretekli ponedeljek je imelo svoj občni zbor takozvano „Katoliško politično društvo za Kranj“. Na zboru je govoril tudi g. Janez Evangelist Krek o stališču klerikalne stranke napram bodočim državnoborskim volitvam.

Dr. Krekovi govori se odlikujejo, kakor je znano, po svoji izredni konfuznosti in ne prišlo bi nam na misel, da bi se pečali z zmedenimi njegovimi izjavami, a to bi se črni socialist ne bil zablebetal in izdal pravi smoter vsega delovanja klerikalne stranke.

Klerikalci so dosedaj vedno zatrjevali, da se bore samo za pravice najširših ljudskih slojev in da jim je vsaka vladajočost docela tuja, dr. Krek pa je na shodu v Kranju odkrito priznal, da se gre klerikalcem zgolj za to, da se dokopljejo do absolutne in neomejene vlade. Blagor celokupnega naroda in njega uspešni gospodarski razvoj in napredek, tako so trobili v svet, je edino načelo, ki vodi klerikalno stranko v vsem njenem delovanju in nehanju.

Dr. Krek pa je na shodu v Kranju javno izpovedal, da je dobrobit slovenskega naroda in borba za njega uspešni gospodarski napredek zgolj prazna fraza v ustih klerikalcev in da je edino in najvišje načelo, ki vodi naše „katoliške“ v politični borbi, to, da se „uniči koruptna, derutna, nazadnjaška slovenska liberalna stranka.“

To priznanje iz ust dr. Kreka, ki je poleg škofa in Šustersiča v klerikalni stranki glavni mogotec, je zelo dragoceno.

Iz njegovih besed je namreč razvidno, da so klerikalci vse blesteče in lepo doneče programne točke, ki govorijo o pravicah, ki se naj izvojujejo narodu, o stremeljenju, da se ljudstvu zagotovi krepak gmotni obstanek in se zagotovi uspešen duševni in materialni napredek, samo hekuba,

zgolj prazne besede in da je „das Um und Dran“ vse njihove politike, kakor bi Nemec rekel, samo težnja, ugonobiti z vsemi, ako tudi za skupno narodno stvar najškodljivejšimi sredstvi slovensko napredno stranko.

Borimo se za kmeta, vojujemo se za obrtniške in delavske koristi, ti kliči so se dosedaj v vseh mogočih tonih varirali po klerikalnem časopisu in katoliški mogočnejši so to blagovestje oznanjali vsepovsodi in vsakomur, kdor jih je hotel poslušati.

Sedaj pa nastopi naenkrat dr. Krek in proglasi javno, da je vse to samo pesek v oči in da se gre edino za to, da se ubije napredna stranka, vse drugo pa je postranska stvar.

Sicer pa je Krekovo odkritje že stvar, ki vsaj za nas ni nič novega; mi smo to že zdavna vedeli, da je smoter klerikalne politike ne blagor ljudstva, marveč gospodstvaželnost klerikalnih mogotcev, ki bi si radi priborili položaj, v katerem bi se lahko nemoteno in brez vsakega nadzorstva igrali z usodo slovenskega naroda in odločevali o njej.

Nadaljeval se bo torej stari boj samo s tem razločkom, da bodo klerikalci posegali v borbo bolj brez krink, kakor so doslej, ko se še niso upali docela odkrito nastopati z ozirom na to, da se niso še povsem varne čutili v svojih pozicijah.

Volilna reforma pa je njihovo stališče tako ukrepila, da mislijo, da jim ni treba imeti več nobenih ozirov in da se lahko pokažejo v svoji pravi podobi brez vsake šminke.

Če bo pa sedaj njihova borba bolj uspešna, kakor je bila dosedaj, to je pa drugo vprašanje.

Dvajset let in več je že preteklo, odkar se je pričel boj na Slovenskem med naprednimi in reakcionarnimi idejami.

Klerikalizem je ves ta čas napejnal vse svoje sile, da bi udušil vsako svobodomiselnost gibanje med Slovenci, a vse je bilo brezuspešno in zaman.

Napredne in svobodomiselnosti ideje

so se v našem narodu širile ne sicer rapidno, a tem gotoveje, da sedaj ni na Slovenskem več vasi, kjer bi ne štela misel svobode svojih pristašev.

Napredna stranka ne razpolaga z bogatimi gmotnimi sredstvi in njena organizacija se niti z daleka ne da primerjati z izbornim agitacijskim aparatom, ki ga tvorijo župniki in kaplani po deželi, a vendar so njene ideje prodrle v široke mase narodove in vsa besna gonja fanatizirane duhovščine ni mogla preprečiti, da bi misel svobodna ne našla poti v najoddaljenejšo, od vsega sveta zapuščeno gorsko vas.

Moč svobodomiselnih idej je premagala vse ovire in zapreke ter zmagonosno prekorajčila debeli kitajski zid, s katerim je duhovščina obdala narod slovenski, da bi ga za večne čase obdržala v temi in v svoji oblasti.

Res, sedaj se zdi, kakor da bi reakcionarstvo zmagovalo na vsi črti in kakor da bi stebri svobodomiselnih, naprednih idej ležali podrti na tleh. Da, res je, da pri nas sedaj momentano triumfuje klerikalizem in se baha s svojo zmago.

Toda ta zmaga je Pirova, saj je ni izvojevala klerikalna stranka iz svoje moči, marveč le s pomočjo tistega, žalibog pri nas še vedno odločujočega faktorja, ki mu pravimo vlada.

Zato nas ne navdaja nobena bojazen, da bi ta momentana zmaga klerikalizma ostala trajna, marveč smo trdno prepričani, da ni daleč čas, ko se bo tudi na Slovenskem misel svobodna otresla vseh spon in nastopila zmagonosno pot preko slovenskih poljan.

Reakcionarstvo je sicer sedaj pri nasadu, toda pristašev svobodomiselnih idej, ki jim je tuje vsako koristolovstvo, to ne bo motilo, marveč jih samo bodrilo k vztrajnemu požrtvovalnemu delu, ki se mora končati z uspehom.

Klerikalna stranka je že prekorajčila svojo kulminacijo, ne da bi mogla

doslej poteptati v prah svojega nasprotnika.

Zanjo je že nastopila doba propadanja in dekadence in izključeno je, da bi mogla v času natihome se približajočega marazma storiti to, kar se ji ni posrečilo, ko se je nahajala v najkrepkejšem svojem razvoju.

Akcije svobodomiselnih in naprednih idej pa se dvigajo, a tega ne bo mogel preprečiti niti dr. Krek, ako tudi pokliče na pomoč magari dvanaest angelskih zborov!

Bodočnost je zagotovljena svobodomiselnim idejam, in če se tudi postavi na glavo dr. Krek z vso svojo klerikalno stranko!

Deželni zbori.

Gorica, 21. februarja. Včerajšnje sejo so izpolnili največ razni predlogi deželnega odbora, ki so se izročili pristojnim odsekom. — Sprejela se je resolucija, v kateri se pozdravlja namera vlade, da se ustanovi iz državnih sredstev fond za podpore, in sicer za vsako deželo posebej. Z drugo resolucijo se zahteva zakon za pospeševanje morskega ribarstva, s tretjo pa obvezno zavarovanje proti požaru. — Slovenci in socialisti so vložili skupno interpelacijo, naj se uvede splošna volilna pravica za deželni zbor.

Črnovice, 20. februarja. Vsi klubi bukovinskega deželnega zbora so zahtevali, naj se skliče deželni zbor. Deželni predsednik Bleyleben je v skladu s tem imel včeraj na Dunaju posvetovanje z ministrskim predsednikom. Sklenilo se je, da se deželni zbor ne skliče, ker manjka za zboljšanje učiteljskih plač pokritja.

Nagodba z Ogrsko.

Budapešta, 20. februarja. Glasilo neodvisne stranke „Budapest“ piše: Dr. Wekerle ni opustil zakonitega in upravičenega narodnega stališča in vendar ni sledil o kakikriži. Pred cesarjem in pred avstrijsko

vlado je prodril z ogrskim stališčem, in baron Beck je uvidel, da so upravičeni pomisleki ogrske vlade, da namreč večno zavlačevanje nagodbnih pogajanj škoduje ogrskim interesom. Vsled tega sta se dogovorila z ogrskim ministrskim predsednikom, da je pogajanja nadaljevati. Celo rok se je določil, do kdaj morajo biti pogajanja končana. In sedaj se vrše pogajanja neposredno med obema ministrskima predsednikoma. Zaradi tega gre dr. Wekerle v nekaterih dneh zopet na Dunaj. Dokler se nagodbeni pogajanja ne končajo, dotle ogrska vlada tudi razprave o avtonomnem ogrskem carinskem tarifu ne spravi na dnevni red.

17. srbske skupščine.

Belgrad 20. februarja. Pred desetimi dnevi je vložila stranka mladoradikalcev v skupščini interpelacijo, v kateri so radikalci zahtevali, naj se izreče vladi nezaupnica zaradi postopanja policije proti pristašem opozicije. O interpelaciji se je vršila deset dni burna debata, danes pa se je predlog gledene nezaupnice zavrnil s 84 glasovi proti 47 glasovom, nakar je vsa opozicija zapustila dvorano. Na predlog poslanca Kostića je izrekla skupščina s 84 glasovi proti enemu ministru notranjih del Protiću priznanje in zaupanje. — Jutri začne skupščina razpravljati o trgovinskih pogodbah s Francijo, Italijo in Rumunijo.

Dogodki na Ruskem.

Petrograd 20. februarja. Dosedaj je znan izid pri 226 volitvah v državno dumo, med temi je 8 monarhistov (ne anarhistov!), 11 desničarjev, 16 zmernih, 9 oktohistov, 41 kadetov, 28 soc. demokratov, 14 pristašev delavske stranke, 43 levičarjev, 52 nacionalistov, 11 brestranknih in 3 člani skrajne leve. Med izvoljenimi je 18 takih, ki so bili že v razpuščenih dumi.

Odesa 20. februarja. Zadnje

LISTEK.

Dr. Ivo Šorli: Pot za razpotjem.

(Roman. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr in Ferd. Bamberg. Ljubljana 1906. — 172 strani. Cena? —)

(Konec.)

Šorli namreč nima pestrih barv, ali da govorim v drugačni sliki: on ne ustvarja polnih figur, ampak reliefe in sicer plitke reliefe, tako da njegove figure ne stopajo krepko iz okvira, ampak da se njihove konture nekako gube. Njegovo pero ni krepko, nasprotno nekako žensko nežno je — in zato je in ostane Šorli v prvi vrsti ljubljeneček nežnega spola. Dr. Šorli ima lepe ideje, lepe misli, zna jih tudi lepo povedati — ali v njegovem značaju ni, da bi jih zaklinal na vse grlo v svet, marveč on jih pove mirno, skoro da plaho, zato ne more revolucionirati duhov, ampak jih le omamlja. Omamlja pa. Kdor je prečital to najnovejšo njegovo knjigo, se ne bo mogel izlepa otestiti štimunge, ki je obilo in prav mojstrski razlita čez vso knjigo: tista brezmejna samota

duše, ki bi mogla tirati mlado, hrepenenče srce do obupa. Še tako mlad, življenja željan, je prišel kaplan Ribnik v gorsko vas k župniku, ki si je ustvaril za svoje življenje svojo posebno pot. Nič posvetnega ni na tej njegovi poti — ne sme biti, kajti kdor hoče, da je vreden služabnik gospodov, mora hoditi drugo pot nego jo hodijo tisti, ki so „tega sveta otroci“. In po tej posebni poti naj v bodoče umeri tudi Ribnik svoje korake. In še tako mlad! Povsodi pretekušnje, ki bi ga, resno stremečega, strmoglavile s tega svetega pota: njegovi posvetnjaški stanovski tovariši, njegovi kovarski predstojniki, njegova mlada kri in končno še njegova teta, od soproga „nerazumljena“ ženska, ki si ga skuša, lepega mladčiča, osvojiti, „da bi mu dala tisto še nikdar potrغانo cvetje iz pomladi, ki je čakalo že toliko časa, ker ga (njen mož) videl ni in ki bi tako rado umrlo komu na prsih, preden ga pohodi smrt“... (162.) Ali velika resnoba junaškega Ribnikovega značaja je krepkejša nego so vse te mamljive sile in Ribnik ne omahne, in je ne zavije krog hriba, ampak stopa krepko v hrib — tja gor na višavo, kjer naj mu nekoč zasije okrog glave soj vzor-

duhovnika-svetnika. Samotna je njegova pot, daleč od življenja. Ali jo bo zmagal?

Lep kos romantike leži v tej idili in radi se ji udajamo, tem raje, ker nas zazibava v prijetni polsen. Ali kadar se nam zopet odpro oči in začnemo zopet misliti z lastnimi možgani, se nas polasti nejasna nezadovoljnost. Kaj nam daje poročstvo, da se ta mladi junak že po par korakih ne obrne nazaj? Perspektiva, ki se nam ob koncu historije odpira, je premalo fiksirana.

Problem, ki si ga je Šorli stavil za predmet, je interesanten in knjiga bi bila aktualna, da jo je pisala krepkejša roka.

Gre se za to, pokazati, kako mora pravi duhovnik umevati svojo vzvišeno nalogo in kako uravnati svoje življenje, ako hoče tej svoji nalogi popolnoma zadostiti. To smo videli iz uvodoma ispisanih stavkov. Šorlijeva knjiga je torej nekaj dokument pravega, vzornega duhovništva in obtožnica vseh onih neštetihi, ki nosijo svoj duhovski talar čisto po nevrednem. Ali njene besede so skromne, preiskromne — ne v tem smislu, da bi moral Šorli kravalirati, kakor švadroner raz ljudaki oder — ampak v tem

pogledu, da naj bi svoje figure in svoje misli bolje izklesal. Kakor rečeno, ideja je lepa, nad vse moralna in zaslužna, besede teko Šorliju gladko, knjiga se prav lepo čita, tudi je polna lepih in originalnih prispodob — tako da nas njegov jezik često spominja na našega najboljšega stilista Cankarja, v čigar šolo dr. Šorli očitno hodi — ne samo v stilističnem oziru, ampak tudi tuintam po kak svetovni nazor — ampak — to poudarjam — premalo je krvi in premalo mozga.

Karakterizacija posameznih oseb je povoljna. Najboljše je označen župnik — pravi kremenjak, kakor izklesan — vsi drugi značaji pa so plitki reliefi. O značaju sodnice ostane najdalje na nejasnem — stoprav h koncu se nam kaže v pravi luči.

Zgrajen pa je ta „roman“ prav spretno in epizode so prav mične. Težičše njegovo pa so moralni sermoni — kakor je to pri takem predmetu neizogibno. Ali ta moralna razmotrivanja nikdar ne dolgočasijo, marveč nasprotno: prav zanimiva so in prav nič vsiljiva. Posamezna poglavja, posebno tista, ki govorijo o duševni samoti in o samotni krajini in pota, so uprav krasna: mehka melanholija je zlita čeznja.

Nekaj glede notranje tehnike. Zdi se mi, da ni bilo srečno storjeno, da nam avtor riše župnika — sicer najmarkantnejše karakterizovano osebo — kot človeka, ki se je povzpел do svoje vzorne višave šele potem, ko je preživel uprav izredno burno življenje. „Seveda, potem lahko“... (p. 56.) pravi sodnica o njem po vsej pravici. V tem čutim neko neubranost, ki ji pa sam ne vem pravega izraza. Menda bi jo še najbolje označil tako-le: Ali more biti tak mož vzora dovolj, da njegov zgled kaplana ne spravi samo na pravo pot, ampak da ga na tej poti tudi ohrani? Nehote se mi zazdi, da mladi kaplan ne bo dolgo korakal v hrib — prevelika je samota njegove poti! In ali je njegov značaj res toli junaški, da bo korakal ravnim potom do vrha, na katerega se je povzpел mož, ki ga je spravil na to pot, šele po hudih ovinkih.

Večja nejasnost leži v razmerju med sodnico in kaplanom. Sodnica — kaplanova teta — mre po lepem, mlademu kaplanu in kaplan se jedva ustavlja njenim zapeljivim čarom. Sodnica je koketa najhujše vrste, morda celo še dosti več nego koketa — ali kaplan je značaj in se s studom

dneve so se prirejele navidezne slavnosti po mestu, ki pa so le imele namen, prikrivati izgrede. Pri teh izgredih je bilo ranjenih 250 oseb. Trgovine in borse so zaprte. Evropski konzuli so sklenili, brzojaviti svojim vladam, da oblasti ne izpolnjujejo svoje obljube, da bodo varovale življenje in premoženje tujih državljanov.

Petrograd 20. februarja. Kurpatkin je spisal štiri knjige obseajočo razpravo o rusko-japonski vojski. Delo se tiska na drž. stroške.

Varšava 20. februarja. Pri volitvah v državno durno zmagujejo na Poljskem narodni kandidati, v 30. volilnih okrajih je bilo izvoljenih 28 narodnih demokratov. V Varšavi se je udeležilo prvotnih volitev 50.000 volilcev.

Diluvijalni človek in njegovo razmerje do modern. človeka.

(Nekoliko misli k predavanju prof. dr. Gorjanovič-Krambergerja.)

S prvim razvojem paleontološke vede se je že obenem rodilo vprašanje po človeku, ki je živel pred našo historično dobo in bil sodobnik davno za nami ležeče epohe naše zemlje, ki jo nazivljamo „diluvij“. „Homo diluvii testis“ (t. j. človek, ki je bil priča diluvija) je bil tedaj v znanstvu že dolgo zaželjena oseba, in je znano, kako je oče Scheuchzer prevažal po svetu nekega okamenega močarada kot fosilnega diluvijalnega človeka.

Človeških preostankov iz zgorajnjega, t. j. mlajšega diluvija, je zemlja kmalu darovala znanstvenikom na preostanek, in ti ostanki se v svoji gradnji skoro popolnoma ujemajo z modernim človekom — bolj skopa pa je bila priroda z odlomki človeškega ogrodka iz starejšega diluvija. Zgodovina velevažnih najdb iz te dobe naše zemlje počenja šele z l. 1856. v katerem je Fuhrmann v dolini Neandertal pri Düsseldorfu odkril pokrov človeške lobanje, ki se je v marsikaterih in važnih znakih na prvi pogled pokazala različno od lobanje modernega človeka. Z najdbo te lobanje se pričinja raziskovanje popolnoma novega človeškega tipusa, ki se nazivlja „neandertalski tipus“.

Profesor Gorjanovič-Kramberger je v jednatih besedah očitno zgodovino teh najdb, kako je sledila odkritju neandertalskega človeka posebno važna najdba preostankov dveh človeških ogrodka ob vhodu v jama Spy d' Orneau (Fraipont l. 1887.) in kako so odkritja pri La Naulette, Šipki, Malarnaud in d' Arcy omogočila antropologom na podlagi širšega materiala ustvariti si sodbo o organizaciji starodiluvijalnega človeka. Dolgo so učenjaki podcenjevali vrednost teh najdb in to ne najmanj vsled žalostne zasluge trmoglavca Virchow, ki jih je hotel s pomočjo svoje avtoritete na vsak način proglasiti za patološke (bolestne) abnormitete.¹⁾

Mnenja so se razdelila, vnel se je interesanten in dolgotrajen boj in v valovanju najrazličnejših mnenj se je ovil okoli diluvijalnih ostankov

¹⁾ Začlnio je pismo, ki ga je dobrodušni Darwin l. 1879. naslovil na Haeckla, in v katerem piše: „Virchow's conduct is shameful, and I hope he will someday feel the shame.“ (E. Haeckel, über unsere gegenwärtige Kenntnis vom Ursprung des Menschen. Stuttgart 1905.)

človeka nerazrešljiv gordijski vozal, katerega je z vso močjo pomagal pritegniti tudi Virchow.

Sele klasična dela Schwalbeja in Klaatscha sta problem onikostojedih diluvijalnih prednikov modernega človeka definitivno rešila v pozitivnem smislu — toda rad vse ogromen del zasluge na tej rešitvi pripada bresdvomno tudi prof. Gorjanovič-Krambergerju, ki je od leta 1889. to je od svoje vele-srečne najdbe krapinskega človeka do danes doprinesel daleko največje osteološkega materiala za zgradbo telesne fiziognomije starodiluvijalnega človeka.

„Zaman je poskusil Virchow še enkrat položiti proti novemu nauku na tehnično težo svojega imena. kajti velevažna najdba je mahoma pripomogla neandertalskemu problemu h končni zmagi. Iz Hrvatske je prispela vest, da se je posrežilo najti človeške ostanke v nemotenem, geološko popolnoma jasnem skladu skupno s primitivnimi orodji in kostmi jamskega medveda in nosoročca“, tako piše o Gorjanovič-Krambergerjevi najdbi njegov slavni prijatelj Klaatsch. (Entstehung und Entwicklung des Menschengeschlechtes, p. 22. Weltall und Menschheit II. Bd.)

Na podlagi gori označenih, pred vsem pa svojih lastnih najdb in obo-rožen z nekaterimi originalnimi krapinskimi preostanki, mnogimi slikami in modeli je podal gospod profesor plastično sliko starodiluvijalnega človeka. Nizko nagajeno čelo, visoki nadočesni oboki (torus supraorbitalis), ki so kot vzvišen enoten val tekli preko vrhu nosu in ki jih ravnotake nahajamo pri opicah, so vtisnile glavi oduren, neinteligenten značaj, ki se je še povečal z velikimi, masivnimi živalskimi spodnjimi čeljustmi, katerim kakor opicam manjka vsem modernim ljudem lastni naprej obrnjeni nabradek, na zadnjem oglu spodnje čeljusti pa se je mestoma nahajal takozvani opičji izrastek (processus lemuricus). To odurno bitje pa je razpolagalo z zelo nežnozgrajenimi rokami in vijnogosto zavite kosti-ključnice nam pričajo, da je ta divjak še mnogo plezajoč po drevesih iskal si svojega plena.

V ostalem svojem vstroju se vsaj v bistvu sklada z modernim človekom, po nekaterih znakih zobovja pa soglašja pred vsem z Evropejcem, tako da je upravičeno mnenje gospoda profesorja, da je ta homo primigenius direktni prednik one od Waldeyerja očitane človeške rase, ki stanuje v Evraziji, severni Ameriki in severni Afriki, ni pa direktni prednik Malajcev, Avstralijcev in Črncev, od kojih nam še niso v preostankih poznani zastopniki, ki so živeli v diluviju: V starem diluviju človeški rod torej ni bil več enoten, temveč je že razpadel v mnoge rase, izmed katerih ena je bila ravnokar očitana Neandertal-Spy-Krapinska rasa.

Teoretiških konkluzij o nadaljnem rodovniku človeka gospod predavatelj ni podal. To pa iz dveh razlogov: prvič ker se pri zasledovanju človeškega rodovnika z najstarejšim, zadnjim košenim preostankom neha domena paleontolog in tam stopi v vse svoje pravice zoolog, ki oprt na rezultate primerjalne anatomije, embriologije, paleontologije in antropologije obenem, zasleduje pokolenje človeka; drugič pa leže teoretiška razmišljanja izven teme gospoda predavatelja, ki se je omejil na človeka v diluvijalni dobi, v kateri so že eksistirale mnogoštevilne človeške rase, hipotetičnega skupnega prednika vsega človeštva pa imamo iskati za

eno dobo nazaj, t. j. v terciarni zemeljni dobi. Vendar pa ni pravilno mnenje, ki sem ga čital v nekem slovenskem referatu, da smatra gospod profesor velike aličnosti med diluvijalnim človekom in takozvanimi človeškimi opicami samo za slučajne analogije, ne, temveč nizko. ležeče čelo, mogočni nadočesni oboki, odurno velika spodnja čeljust brez nabradke, ki je obdarovana z opičjim izrastkom, torej vsi ti opičji znaki na okostju star diluvijalnega človeka so gospodu profesorju, kakor se je izrazil v privatnem pogovoru, v dokaz, da sta si človek in človeške opice dve vzporedni liniji, ki izhajata iz istega izvora, torej so vsi ti znaki pristne „homologije“, kakor jih imenuje primerjalna anatomija.

V svojem predavanju je le povdaril, da ti znaki „direktno“ nimajo nikakega stika z opičji, da s tem precizira svoje stališče napram teoriji Vogta, katero je tudi propa-giral Haeckel in ki še dandanašnji vedno straši po glavah neukega publika, proti nevzdržni teoriji, ki uči, da naj bi bil človek direktni potomec človeških opic.

Temperamentnemu gospodu govorniku morajo pred vsem biti dolžni posebno hvalo navzoči slovenski zdravniki in prirodopisci, ker jim je o tej tako težavni in deloma tudi še preporni temi podal tako precizno in strokovnjaško sliko.

Pavel Grošelj.

Vabilo družbe sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja stopa pred Slovence s srčnim vabilom k prav obilemu pristopu. Kakor kaže „Glasnik“ v zadnjem družbenem koledarju, je številno novopisanih udov v „zlatih bukvah“ doseglo častno število 267.194, in družba je od časa svoje ustanovitve sem razposlala samo svojim redno vpisanim udom 10.800.934 knjig.

Slovinci! Ali nas te številke ne vzbodbujajo k nadaljni vztrajnosti, k vedno novemu napredku? Zato veljaj i za to leto: Kdor le more, pristopi k družbi sv. Mohorja! Zvesti ji ostani-te vsi stari udje, pridobite ji pa tudi še prav mnogo novih. Zlasti po mnogih naših društvih naj bi se pričela prav živahna agitacija za družbo sv. Mohorja! Čim večje bo število udov, tem uspešneje bo mogla družba izvrševati svoje delo za verski, narodni, kulturni napredek Slovencev! — S posebno prošnjo se zopet obračamo do č. gg. poverjenikov, da prevzamejo tudi letos svoje sicer težavno, a toli koristno in zaslužno delo ter družbi dovedejo čim največ starih in novih udov!

Književni dar za leto 1907 je ta-le:

1. „Zgodbe sv. pisma“ 14. sнопi- pič. V tem sнопiču bo podal Slovenec dobro znani pisatelj dr. J. E. Krek prevod in razlago „Dejanja apostolov“. — „Zgodbe“ so kakor po vsebini tako po slikah Slovincem tako dobro znane, da jih pač ni treba več priporočati! Naj bi nam ohranile stare, in privabile prav mnogo novih udov.

2. „Pamet in vera“. III. zvezek. Spisal J. M. Seigerschmied.

3. „Umni čebelar“. 1. sнопi- pič. Spisal Fr. Lackmayer. Ljuba prijateljica je slovenskim oratarjem, pa tudi drugim, čebela. Čebelarstvo je zadnja leta zelo napredovalo in čebelarji so od družbe že mnogokrat zahtevali poučno knjigo o tej stroki. Letos jo podamo! Spisal je to delo priznani strokovnjak čebelar in gotovo bo ustregla širšim krogom.

4. „Življenja trnjeva pot“, se imenuje lepa povest, katero po res-

nični zgodbi iz polupreteklega časa Mohorjanom pripoveduje znani slovenski pisatelj Jos. Kostanjevec.

5. „Slovenske Večernice“, 59. zvezek, bodo tudi podale lepega pripovednega berila. Že stara, a vedno priljubljena znanaka so „Večernice“ Slovincem, in bodo to ostale gotovo tudi za bodoče.

6. „Koledar družbe sv. Mohorja za l. 1908“. Naš Koledar je Slovincem istotako že star znanec! Potrudili se bomo, da bo kolikor mogoče zanimiv, pa tudi kratkočasen.

Evo, to Vam je književni dar, ki ga letos podaja družba sv. Mohorja! Na Vas, dragi Slovenci, je, da s čim najobilnejšim pristopom k družbi poskrbite za to, da se te knjige čim največ razširijo med narod!

Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dološijo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnosti in nepotrebnih stroškov provzročajo nam tisti, ki nam ne dološijo ob pravem času članarine!

Posamezne člani in take kraje, ki nimajo 15 članov, pa prijazno opozarjamo, da morajo po družbenih pravih letnini (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za opravilne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštino še sami plačati. Isto velja tudi za posamezne pošiljateljce.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo ostani: „Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!“

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. februarja.

— „Slovenec“ in Wasmann. V sobotni številki smo pod tem naslovom priobčili vest ter v nji opozorili, da „Slovenec“ proslavlja Wasmanna s sleparsko lažjo in pa povedali smo, da je Wasmann, ki je jezuit, že naprej vezan, kaj sme učiti. Njegova posebna zasluga je, da je še bolj premeten kakor marsikateri njegov tovariš. Vsega tega glasilo našega škofa ne more tajiti in tudi očitanje, da se je poslužilo neresnice, je v taknili v žep. Zato se pa v ponedeljkovi številki z neko srditostjo zaletuje v našega „neznanega“ sotrudnika in ga psuje za „tintomaza“, Haeckla pa nazivlje „prismojenca“. Ta nizkotni način odgovora je značilen za našega „Slovenca“ takrat, kadar se čuti razoroženega. Takrat le še izza varnega zida vrže nekaj psovka na nasprotnika. Pribiti pa moramo na tem mestu še jezuitski način, ki se ga „Slovenec“ poslužuje, hoteč pokazati, kako se je l. 1905. Haeckel „skril kakor polž“ pred Wassmannom. Haeckel je namreč pisal: „Bekanntlich ist es auch der klarsten und schärfsten Logik nicht möglich, mit einem klugen „Jesuiten“ fertig zu werden; denn er benutzt in geschickter Weise die Tatsachen selbst, um durch ihre Verdrehung und Eutstellung die Wahrheit in ihr Gegenteil zu verkehren.“ Naš na jezuitski način premeteni „Slovenec“ je namreč citiral le prvo polovico tega stavka, napravil namesto dvopičja piko, drugo polovico pa je povsem zamolčal. Tak falsifikat je menda po katoliški morali dovoljen. — „Slovenec“ obširno poroča o Wassmannovem nastopu v

Berolinu, tem središču inteligence in reakcionarstva (nam je vse eno, ali je to katoliško ali pa protestantsko). Iz tega poročila vidimo, da učeni jezuit ni nič novega povedal, ne po vsebini, ne po obliki. Zatorej nimamo povoda o njem še kaj pristaviti temu, kar smo povedali že v soboto.

— Klerikalna vera. Na svetu se dobe ljudje, in tudi naša slovenska zemlja jih ima, ki verjamejo, da naše katoličanstvo s škofi in vsemi prelati vred nosi v srcu pravo Kristovo vero. Mi imamo drugo sodbo o tem in kadar naš ljubljanski škof v svojih pastirskih listih kliče ljudi nazaj h Kristusu kralju, se nam zdi prav tako malo verjetno, kakor povest o fantiču, ki je z zastavo potkal na zabarika-dirana vrata in so se mu odprla, kakor piše pobožni Grampovčan. Kdor opazuje naše „pravoverne“ duhovnike in škofa, pride do spoznanja, da je tem prva stvar posvetna oblast, pohlep po bogastvu in uživanje najbolj-šega na zemlji. Tedaj podobni niso ti naši katoličani prav nič prvim krist-janom in Kristusu. Njim ni za to, da bi človek molil Boga pri maši in drugih pobožnostih, pač pa hočejo, da se to opusti in da agitira pravoveren katoličan za klerikalizem, t. j. da bere „Domoluba“, ki samo zabavlja na poštene ljudi, da ustanavlja obrtna in delavska društva z namenom politično delovati, prireja predstave zopet le v agitatorične klerikalne namene. Maša in dobra dela, to je zastarelo orožje, tako trdi novodobni katolicizem. V dokaz resnice naših trditev navajamo tu iz „Slovenca“ pod napisom: Naj-važnejše določbe katoličanov: V „Civilti cattolici“ piše jezuit Pavišič: V vojnih časih sta nevarni dve stvari: 1. trdno vztrajati zaradi komodnosti v miru, 2. misliti, da premagamo sovražnika s topim orožjem in z zastarelo taktiko. Po vseh deželah žive katoličani v teh dveh napačnih mislih. Osobito v Italiji se drži še devet desetini prebivalstva pradednih navad, po katerih obstoji vse versko življenje v božji službi. Za bogočastje, za dela krščanske ljubezni so odprta vsa srca in denarnice. A če se govori o krščanskih stremljenjih na polju znanosti, književnosti, postavodaje, gledališč in časopisja in se zahtevajo podpore, jih izmed desetih noče o tem vedeti devet ničesar. Na gluha ušesa pa naletimo, ako se gre za pospeševanje krščanskih časopisov, društev in delavskih strokovnih društev. „Nas veseli to, da imajo jezuitje že tudi mnenje, da je služba božja „topo orodje in zastarela taktika“. Od sedaj dalje imajo vsi tisti, ki ne hodijo k maši, lep izgovor, da citirajo jezuita Pavišiča, ki je proglasil mašo za „topo orodje in zastarelo taktiko“, ki se naprednim ljudem ne more podati. Iz te prenagljene izpovedi jezuita, oziroma „Slovenca“, pa lahko spoznajo tisti božji volički, ki vse duhovnom verjamejo, da duhovnom ni mar za dušni blagor, ampak samo politična propaganda. Tudi dobra dela niso več moderna po izreku jezuita, če niso

— Dalje v prilogi.

obrne od nje, ko je spoznal njeno licemerstvo in njeno pravo, polteno naturo — še predno se je mogel med njima zgoditi greh. Edino tako umevanje njunega razmerja opravičuje lahkoto, s katero se kaplan otrse zapeljivke. Ali Šorli je vse to povedal premalo določno, str. 122 in 123 nas bi skoro uverili, da njuno razmerje ni ostalo čisto. Precizneje risan položaj bi mogel zabraniti krivo interpretacijo, ki se nam sama od sebe vsiljuje.

Summa summarum: „Pot za razpotjem“ je lepo delce. Medostatki, ki sem jih navedel, niso toliki, da bi čitatelja motili — zave se jih stoprav šele, ko je knjigo že zdavna odložil. Užitek pa, ki ga rodi sugestivna moč te romantične idile, je tolik, da moram pripoznati, da sem z radostjo segel po knjigi tudi drugič in jo prečital z nezmanjšanim zanimanjem. Zato jo z najboljšo vestjo prav toplo priporočam. — Tisek je ličen, papir fin, zunanja oprema čedna. Fr. Kobal.

Strahovalci dveh kron.

Zgodovinska povest.

(Dajce.)

XXX.

Kakor daljne silne luči moji cilji sijajo, divjo moč in nerazrušno v dušo lijejo. Več ni trepetanja v prsih v srcu straha ni ... Hej, razpel bom barkam jadra. Sreč noči ... In naprej v svetove nove, čez vihar, temó, čez valove, čez strahove. Čez življenje to ... Roman Romanov.

Zopet je bila Asunta sama v svoji sobi. Zaukazala je poslom, da ne puste nikogar k nji, niti vojvodo Dall Ferro, da, niti njenega moža. Opetovano se je oče oglašil pri svoji hčeri, opetovano ji je sporočil, da ji ima povedati važne odločbe Ladislava Gjačiča, Asunta ni odprla vrat.

— Danes ne, oče, je vselej odgovorila, jutri pa sem pripravljena govoriti s tabo in s komurkoli drugim.

Pri tem je ostalo, vzlic surovim izbruhom silne jeze kralja Gjačiča in vzlic globoki užaljenosti njegovega sina Ladislava. Stari vojvoda je moral ta dan mnogo pretrpeti, a prenašal je vse vdano, saj je bilo vse malenkostno v primeri z žrtvijo, ki jo je doprinesla Asunta. In ta žrtev se mu je zdela vedno večja, čim bolj se je kralj Gjačič rotil, da že prežene svoji snehi njeno vojvodsko ošabnost in čim dlje je vojvoda opazoval izraz srditosti na obrazu svojega zeta.

Vojvoda je bil dal pripraviti imenitno pojedino. Hotel je s tem pokazati, da je pripravljen do pičice izpolniti storjeno prisego. Dokler sta bila kralj Gjačič in njegov sin v gradu in na otoku, toliko časa sta bila njegova gosta. Tako je bilo dogovorjeno in kakor Asunta, tako se je tudi vojvoda tega držal. Ker pa se Asunta ni hotela udeležiti pojedine, sta tudi kralj Gjačič in njegov sin odklonila udeležbo in se odpeljala na svojo ladjo.

— Svetli vojvoda, je dejal Ladislav pri slovesu, izvolite moji ženi

sporočiti, da pridem jutri zjutraj ponjo. Po sklenjenem dogovoru je njena dolžnost, da mi sledi na mojo ladjo. V tistem trenutku, ko stopi na krov moje ladje, niste več vezani varovati tajnost našega dogovora. In ošabno je dostavil Ladislav: Ker se vojvodinja ni sprijaznila s svojo usodo, lahko zopet poskusite, da mi jo iztrgate iz rok. Da me ne ljubi, sem videl. A moja je vendar. In če mi ne postane dobra žena in če mi vi ne pridobite vojvodskega stanu, potem postane Asunta vsaj mati pomorskih razbojnikov. Zdaj pa storite, kar se vam zdi.

Kralj Gjačič je svojemu sinu živahno pritrdil, dočim je vojvoda Dall Ferro pri teh grožnjah le obšel nov obup.

Asunta je hodila neprenehoma po svoji sobi gori in doli in se vsak čas ustavila pri oknu, odkoder je z ostrimi pogledi motrila morje. Njena vznemirjenost je rasla, čim bolj, so bežale ure. Neštevilnokrat je premo-trila vsako posamično ladjo, ki se je prikazala na morju, a tiste, ki jo je pričakovala, ni bilo. Že se je pribli-

ževal večer, ko se je na obzorju pojavila nova ladja in se bližala otoku. Še je bila v silni daljavi, a že je Asunta spoznala to ladjo. Bila je to jadrenica kapetana Desantiča. Asunta se ni več maknila od okna. Jadrenica se je vse bolj bližala. Asunta je z veseljem zapazila, da je prej bela jadrenica črno pobarvana. Kmalu je mogla razločiti zastavico vrh jambora — bila je to zastavica malteških vitezov. Zdaj je prišla jadrenica v obližje otoka, a ni zavila proti pristanu, nogo krenila na drugo stran otoka.

— Vse je izpolnil, moj dobri zvesti Desantič, je dihnila Asunta. Ah, zakaj me je zapustil Kržan. Ta dva bi me bila morda vendar rešila strašne usode, ki me čaka. Toda bodi kakorkoli. Moji cilji leže jasno pred menoj. Doseči jih moram ali pa umreti. Moji sklepi so storjeni in izvedla jih bom. Ali premagam vse te viharje in divje valove življenja ali pa ležem v zgodnji grob.

Asunta je ostala pri oknu, dokler se ni popolnoma stemnilo. Navzočnost kapetana Desantiča, zavest, da

naravnost v korist farški bisagi, t. j. če se ne daje za „Domoljuba“, „Slovenca“ in če se ne kupuje neslanih klerikalnih knjižic in če se faruceljnu ne izroče hranišnične knjižice. Vera peša, duhovni gospodje, zato že vi skrbite. Če ta klerikalna vera opeša, nam ne bode prav nič žal, le tisto nevedno ljudstvo je usmiljenega vredno, ki s to vero peša na umu in na demarci in ko bode slednjič tudi to opešalo, bode konec vse farške slave in — izmozgavanja. Dolžnost vseh naprednih elementov je, da ljudstvu povedo to najnovejšo diagnozo o maši in dobrih delih. Morebiti pade tuintam mrena z oči.

— **Izjava.** Danes bral sem v št. 39. „Slovenca“, da je pri sodnijski obravnavi (dr. Robida contra dr. Divjak) odvetnik dr. Vladimir Ravnihar izustil izmišljene besede, da so z mojo vednostjo prišlo grajalne novice o deželnih dobroteljih zavodih v „Slovenski Narod“ in da sem jih bral, preden so prišle v tisk. Izjavim, da je to gola izmišljotina in grda laž. — V Ljubljani, 20. februarja 1907. — Dr. vit. Bleiweis-Trsteniški, vodja deželnih dobroteljih zavodov.

— **„Slovenski Gospodar“** vedoma in namenoma piše in razširja neresnico. V svoji zadnji številki pravi, da so učitelji nasprotniki nerazdeljenega pouka in da so oni krivi, da se že ni upeljal. Vsemu svetu pa je znano, da se je učiteljstvo pri zborovanju učiteljske „Zveze“ v Šoštanju glasno izreklo za nerazdeljeni pouk zlasti na šolah, katere obiskujejo večinoma kmetijski otroci. Mnogo šolskih vodstev je tudi v spoznavljenju s krajnimi šolskimi sveti opetovano vložilo prošnje za nerazdeljeni pouk na deželni šolski svet, pa ta je dosedaj vse te prošnje odbil in to brez tehtnih vzrokov. Ravno učitelji so torej tisti, kateri se najbolj potegujejo za nerazdeljeni pouk, in ko bi oni imeli pravico istega vpeljati, tedaj bi bil gotovo že povsod vpeljan. Kar torej trobi med svet dr. Korošec trobi, da namreč učiteljstvo nasprotuje nerazdeljenemu pouku radi četrtka, je vse grda laž in obrekovanje. Da se pa z nerazdeljenim poukom tako dolgo odlašajo, temu so v prvi vrsti krivi dr. Korošec in njegovi trabantje, kojih dolžnost bi bila, da bi bili že davno interpelirali v državnem zboru našega ministra, zakaj on to trpi, da se deželni šolski svet tako trdovratno upira temu, kar dovoljuje od našega ministrstva izdani in potrjeni učni red. Pa ti gospodje mirno sedijo na mehkih blazinah svojega poslanstva ter se prav malo brigajo za to, kar bi bila njihova dolžnost, doma pa vse, kar sami zakrivajo, skušajo na druge zvaliti. To je znana taktika dr. Korošca in cele njegove stranke. S tem, da neprestano napadajo vse poštene ljudi, zlasti pa učitelje, katere ljudstvu slikajo kot pravi izvržek človeštva, kot grde in brezverske ljudi, ki zapeljujejo mladino in zastoj žró krvave kmetijske groše; s takim gnusnim početjem si hočejo ti hinavci pridobiti zaupanje pri ljudstvu in kar je glavna stvar, mandate

je storil, kar je bilo v njegovih močeh in da je ne zapusti, ji je dala novih moči in novega poguma. Poklicala je luč in čisto mirno začela delati priprave za svoj odhod z možem v neznani kraj. Te priprave so bile kaj preproste. Asunta si je v svoja krila všila več drobnih tenkih stekleničic strupa, ki si jih je bila nabavila v Benetkah, in si na oblekah napravila skrivališča za več tankih zastupljenih bodal.

— Mene se ne boš dotaknil, Ladislav Gjačič, je rekla Asunta, ko je bila s svojim delom pri kraju, in je slovesno pristavila: vsak poskus bo veljal tebe in če teba mene življenje.

Še enkrat je pogledala Asunta skozi okno na ono stran, kjer je stala jadrenica kapetana Desantića. Jadrenice sicer ni mogla razločiti, a videla je brleti lučce na ladji in to jo je zopet pomirilo.

— Ali v srečo in v življenje ali v grob, si je rekla in zaspala. (Dalje prih.)

za državni zbor, po katerih tako silno hrepenijo. Res pomilovanja vredna stranka, katere deluje in agitira s tako podlostjo! Upamo pa, da se bodo prej ali slej tudi našemu tako zapeljanemu ljudstvu odprle oči, in da bode isto dalo slovo tem hinavskim sleparjem ter si bode za svoje poslance izvolilo delavne in poštene rodoljube.

— **Deželna meščanska šola v Celju.** O tej točki se nam še piše nastopno iz slova. Štajerja: Ob času, ko je šel meščanski učitelj g. Novak, ki je na meščanski šoli v Celju poučeval slovenščino in ki je bil tozadevno povsem mož na svojem mestu, je bila prilika, da bi se od merodajne naše strani poskrbelo za to, da pride na Novakovo mesto slovenščino popolnoma vešč naš mož. A storilo se v tej zadevi ni ničesar! Ko je bila služba, ki jo je zavzemal Novak, razpisana, je bil med kompetenti za tisto tudi znani slovenski pisatelj in za to skupino izvrstno usposobljeni gosp. Jos. Brinar, — sedaj ravnatelj na meščanski šoli v Postojni. — A gosp. Brinar ni bil imenovan; to bi bilo škodovalo „nemški“ značaj osobito Slovincem namenjene meščanske šole v Celju. Gospoda, ki nam reče kruh v Gradcu, imenovala je za to mesto velikomemškega kričarja Aistriha, ki v zadnjem času preobrača razne kozolce na političnem polju. Pastorka slovenščina pa se je porinila spet v kot ter kot varuha so ji postavili zloglasnega šušmarja Kresnika. — Tako upošteva v Gradcu naše potrebe in tako postopajo z nami, kadar se gre za vitalne naše interese! To dejstvo naj poslanci posebno približejo v svoji interpelaciji!

— **Nova občinska volitev v Spodnjem Dravogradu.** Pri občinskih volitvah v Spodnjem Dravogradu so dne 22. novembra 1906 zmagali Nemci le v I. razredu z enim glasom večine in sicer s pooblastilom častnega občana Murmayerja, bivšega okrajnega glavarja v Volšpergu na Koroškem. Slovenci so proti temu pooblastilu in obenem proti volitvam v I. razredu vložili protest, katerega je zdaj deželna vlada koroška ugodno rešila. Odločila je, da omenjeno pooblastilo ni veljavno, ker je častni član, ki stanuje v Gradcu, upokojen in ni bil službeno zadržan priti k volitvi. Vršiti se mora torej za prvi razred nova volitev.

— **C. kr. poštni uradi v službi nemštva.** Zadnji „Mir“ priobčuje v dokaz tega neverjetna dejstva. Na pošti v Šmarjeti v Rožu nočejo sprejeti na pošti „Štajerca“, katerega so nekateri vrnili s pripomojko, da se ne sprejme in so jih na pošti celo opsovali! — Na pošti v Žitari vasi, katero opravlja glasoviti Seifritz, ni hotela sprejeti njegova hči ekspedientica naračnine za „Mir“. Take reči so naravnost nasilstva in dokazujejo, da se sme na Koroškem storiti vse, kar se Nemcem in nemškutarjem poljubi!

— **Shod zaupnikov iz tržaške okolice** za državnozborske volitve sklicuje politično društvo „Edinost“ v nedeljo 24. t. m. ob 10. dopoldne v Sokolovo dvorano v „Narodnem domu“ v Trstu.

— **Promocija.** Dne 27. t. m. bo na dunajskem vseučilišču promoviran g. Alojzij Lavš doktorjem prava. Iskreno čestitamo!

— **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Nocoj (nepar) se ponovi Kienzoova opera „Evangeljnik“, ki je pri svoji premieri dosegla popoln uspeh. Naslovno vlogo poje g. pl. Reznov, Ivana g. Ouřednik, Marto gđ. Prochazkova, Magdalena gđ. Reissova, justiciarja g. Betetto, krojača Kozobrada gosp. Povhe, puškarija Basarja gospod Ranek.

— **Anton Aškerc v ruskem prevodu.** Ruska revija „Slavjanskija Izvjestija“, glasil „Slov. blagotvornitelnega občestva“ v Petrogradu, priobčuje v prvi svoji letošnji številki prevod A. Aškercove krasne balade „Čaša nesmrtnosti“. Prevel jo je znani prelagatelj iz slovenskih književnosti Sergej Stejn. Slovenskemu občinstvu, ki čita ruski, priporočamo, da si naroči to revijo, ki je pisana v zdravem slovanskem duhu. „Slavjanskija Izvjestija“ stanejo na leto 4 rublje in se naročajo v

St. Peterburgu, Vas. Ostr. 5. linija, dom 34., ko 16.

— **Domatno vino.** Znana restavracija „pri Roži“ v Ljubljani, kjer se točijo pristna domača vina, je prevzela pred kratkim tudi prodajo buteljskih vin državne vzorne kleti v Novem mestu, in je s tem storila v prosep našega vinstva zopet en korak naprej. Domačini in tuji bode imeli sedaj vedno priliko pokušati izbrano kapljico, ki jo rode naši zeleni vinski griči. Prav zadnji čas je, da se je tudi pri nas jelo spoštovati to, kar rodi naša domača zemlja in upamo, da se tudi tisti, ki še vedno živijo v zmoti, da je le to dobro, kar iz tujine k nam prihaja, kmalo spreobrnejo. In nikjer niso predskoti tako nepravilni, kakor ravno glede vina. Dostikrat se kaka tuja mešanica po lažjih ceni le radi tega, ker ima steklenica „vizitko“ iz kakega tujega, sicer renomiranega kraja, čeprav vino tega kraja še videlo ni, med tem ko se mnoga, dobra domača kapljica zopet le radi predsodkov zaničuje (n. pr. vipavsko vino). Da naša domača zemlja rodi dobro kapljico, o tem nas je prepričala zadnja vinska razstava v „Mestnem domu“, osobito pa zbirka vin raznih vrst in raznih krajev iz državne, vzorne kleti, ki je ne le žela vsestransko pohvalo, ampak je bila tudi odlikovana s prvostavno cenno. Resnici na ljubo in z veseljem moramo priznati, da je zasluga nekaterih značajnih, vestnih in domoljubnih ljubljanskih gostilničarjev, da se je odpravila velika sramota naše stolnice Ljubljane, namreč ta, da se je skoraj v veliki večini in zlasti v večjih gostilnah prodajala le tuja mešanica mesto dobre, domače kaplje in po navadi najslabša mešanica pod imenom domačega vina (cvička itd.), tako da je tujec, osobito veččake, kar mraz stresel, ako so mu v kaki gostilni ponudili „cviček“. In vendar le je pristno, naravno dolensko vino kaj dobra, zdrava in priljubljena pijača. Da se je v tem oziru mnogo zboljšalo, zahvaliti se imamo onim gostilnam, ki so si stavile nalogo, da bodo le dobra, pristna, domača vina naravnost pri producentih kupovali in ne pomešana prodajali. Ena prvih v tem oziru je bila ravno gostilna „pri Roži“. Domačini in tuji, ne zahtevajo prilike, ki se vam ponuja in pokušite res izvrstno kapljico iz c. kr. državne vzorne kleti.

— **Pozor, prodajalci kislega zelja.** Pod tem naslovom se nam piše: Kje ste prodajalci kislega zelja? Noben človek ne ve za Vas. Številko za številko „Slov. Naroda“ pregledujemo, a zaman. Potem ni čuda, da prehaja vsa trgovina s kislim zeljem v roke zloglasne „Gospodarske zveze“. Ne bodite tako starokopitni in insepirajte po listih, da bomo vsaj za Vas vedeli. — Več rojakov v tujini.

— **Krivična kazen.** Piše se nam: Ob času letošnjega velikega snega, ko tudi tramvaj par dni ni mogel voziti, so delavci od tramvaja iz tira kar na pešhodno pot poleg hiše in vrta meter na visoko sneg nametali, da je bila pot zaprta. Za opomin gospodinj, da mora pot prosta biti, se delavci niso brigali ter kar naprej sneg metali. Stražnik je hišnika naznanil zaradi cestnega nereda, ne da bi ga prej opomnil, ter je moral 2 K kazni plačati. A po pravici bi moralo le vodstvo tramvaja globo plačati.

— **Mednarodna lovska razstava na Dunaju leta 1910.** Opozorjamo vnovič na dne 24. februarja t. l. (nedeljo) ob 3. uri popoldne v mali dvorani hotela „Union“, I. nadstropje vršeče se predavanje g. cesarskega svetnika Huberja z Dunaja, kateri bode predaval o namenu in organizaciji mednarodne lovske razstave na Dunaju v letu 1910. s pojasnilom glavnega načrta razstave. Zeleti bi bilo, da se tega predavanja udeležijo večje število interesentov lovskih krogov, umetnosti, industrije in obrti, da bode zamogla na tej mednarodni razstavi dežela Kranjska tvoriti samostojno skupino.

— **Iz turjaške fare se nam piše:** V nedeljo je Janez klical, da morajo vsi ljudje v cerkev priti, češ, da bodo župnik nekaj brali z lece. Ljudje so res pritišili v velikem številu, ker so mislili, da bodo župnik bral zopet „Slovenski Narod“, in tega se vsakdo veseli. No, pa to pot župnik niso brali „Slov. Naroda“, marveč neki škofov list. Ko so farani to spoznali, so jo skoro vsi popihali iz cerkve. Pogovarjaje se med seboj so rekli: da, če bi bili župnik brali „Slov. Narod“, bi bili ostali do zadnjega, ker „Slov. Narod“ nam bolj ugaja, kakor škofovi listi. Pustni tork smo imeli plesni venček. A tega se niso udeležili samo ljudje naše stranke, nego tudi Marijine device so se ga udeležile. Po polnoči so se začele poljubovati z različnimi moškimi. Še ko je petelin razjel peti, niso Marijine device menjale poljubovati fantov. Eden najhujših klerikalcev, ki spada seveda med najneumnejše ljudi v fari,

je šel celo klicat župnika, naj gre do Marijine device „panat“, a kaj, ko so ti časi že minili, ko so župniki še kaj takega zmogli.

— **Novo društvo.** Ustanovilo se je „Godbeno društvo v Postojni“ in je vlada njegova pravila že potrdila.

— **Zastupiti se je hotel** 19 etni mehanik Spružina v Ptuj. Na pustni tork je povabil v odsotnosti matere veliko družbo v hišo in napravil s popivanjem in napajanjem te družbe znatne dolgove. Mati ga je zaradi tega trdo prijala, naker je tant vzel strup. Malo je upanja, da bi ozdravel.

— **Pri volitvah v okrajni zastop slovenje-bistriški** so zmagali v skupini veleposestnikov Nemci in nemškutarji z 9 glasov večine. Pred tremi leti so imeli Nemci le 7 glasov večine. Med izvoljenimi sta dva grofa, Brandis in Attems, nadalje nemškutarska kmetja Fr. Schager in Pavel Safošnik.

— **Umrli** je blizu Knittelfelda bivši državni in deželni poslanec Anton Bärnefeld.

— **Z britvijsi si je prerezala vrat** v Volšperku soproga bivšega poštjarja na Slatini in svakinja deželnega šolskega nadzornika za Štajersko Ana Končnik.

— **Svojo ženo ubil.** Posestnik Fijavš p. d. Gril pri Sv. Jerneju v Ločah na Štajerskem je ubil ženo. Tolkel jo je tako dolgo po glavi, da je bila mrtva. Žena je hotela svojega sina braniti pred očetom, ki ga je mislil kaznovati, v sled česar je storila tako žalostno smrt. Ubijalec se je sam javil pri sodišču v Konjicah. Pred kakimi 10 leti je v isti hiši ustrelil oče ubite ženske svojega sina.

— **Narodna čitalnica v Žalcu** otvori v nedeljo javno ljudsko knjižnico v ljudski šoli.

— **Kako dela katoliški duhovnik z ubogim revežem po smrti.** V Lomu na Gorškem je umrl 10. t. m. 50letni Andrej Kofol, ki je bil revež vseh revežev in si ni mogel preskrbeti niti najpotrebnejše obleke. Kurat Kroup, ki pase duše po Lomu, pa ni hotel pokopati reveža in dejal: Temu ne zvonimo, ker ni hodil k maši. Tudi ne pokopljemo ga ne na posvečen kraj. Sem že govoril s škofom pred časom o tem človeku in škof mi je to tudi vse potrdil. — Tudi je povedal čisto novo cerkveno postavbo, ki veli: „Ako ni kdo štiri nedelje zaporedoma pri maši in umrje ta čas, se mune zvoni in tudi ne pokoplje se v blagoslovljeno zemljo.“ Ljudje so se čudili tem besedam in odšli. Kroup se je kmalu nato podal v Gorico. Vsi so mislili, da je šel „glihat“, da se mrlja nikamor ne pokoplje, ampak da ga obesimo na bližnje drevo. Vendar ljudje so se motili. Ko se je drug dan g. nunc vrnil iz Gorice, je dovolil, da se pokoplje rajni Kofol v posvečeno zemljo in da se mu tudi zvoni pri pogrebu, a samo z enim zvonom. Tako se je tudi zgodilo, vse pa je prepričano, da bi Kofolu zvonili z „vsemi“ in trop duhovnikov bi pel „miserere“ za pokojnika, če bita imel toliko denarja, da bi plačal vse to, pa naj bi bil pri tem tudi največji brezverec.

— **Zakramenti na upanje.** V Gorici se je poročil železničar. Duhovnik je zahteval od njega 6 kron. Ker je železničar rekel, da jih nima, mu je dejal duhovnik ježno: Ali mislite, da se dele zakramenti na upanje? Oglasil se je tudi mežnar za 1 K, pa je tudi ni dobil. — Ali je poroka veljavna ali ne?

— **Pod voz je padel** Alojzij Hočvar iz Štanjela na Gorškem. Kolo mu je strlo nogo.

— **Sestanek kraških županov** se vrši danes v Sežani.

— **Kdo bode kandidiral v volilnem okraju Volosko-Krk?** Iz Voloske se nam piše: To vprašanje bi moralo biti že zdavnaj rešeno, a še do danes ni niti duha ne sluha o kandidatu, ki bo kandidiral v tem okraju. Dočim se povsod že neumorno dela in se že vse pripravlja na dan volitev, pri nas takorekoč še vse spi. Kaj je temu vzrok, volilci ne vemo, sliši se vendar vsak dan med vprašanji, katerega kandidata pojdemo volit, tudi semintja kaj neprijetnega o našem političnem odboru, ki se nikakor ne more odločiti in storiti svoje dolžnosti z objavo kandidata. Dosedajni prof. Spindič se je, kakor se sliši od vseh strani, na kandidaturi zahvalil. Mi nimamo čisto nič proti temu, ker če se spomnimo na paktiranje prof. Spindiča s trgovcem s Slovinci, dr. Susteršičem in njegovim lepim klubom, nam pač ne more biti vseeno, kakšen naj bo kandidat, za katerega bomo oddali svoje glavo, in nam tudi ne bo vseeno, če bi nam politično društvo predložilo, kakor se zopet od druge strani sliši, iznova prof. Spindiča za kandidata. Poznamo v tem volilnem okraju moške, ki bi bili bolj sposobni, da jih pošljemo v državni zbor, ker so možje jekleni in neizprosnji, kadar se gre za rešitev narodne stvari in za dobro bit volilcev, in kateri ne bi nikdar

paktirali z vsako rimsko podgano, niti ne bi na škodo hrvatske slovenskega naroda v Istri sklepali kompromise z našimi največjimi sovražniki Italijani. Takih mož imamo mi v volilnem okraju Volosko-Krk in tudi v samem Voloskem. Zato pa polagamo na srce članom „Istrskega političnega društva“, da naj dobro preudari in premisli, katero osebo nam bodo predložili. Od političnega društva pa imamo tudi pravico zahtevati, da nam čimprej predloži tega kandidata in s tem da tudi časa samemu, da se bo mogel nam volilecem predstaviti, in nam na shodih predložiti program, po katerem bo v državnem zboru delal. Kakor zahteva politično društvo od nas volilcev, da storimo svojo dolžnost na dan volitev in da oddamo glasove možu, katerega nam bode ono predložilo, tako tudi mi zahtevamo, da nam se ta mož, kateri nas bo v bodoče zastopal v državnem zboru, čim prej naznani, da ne bode pozneje zopet kakšno nesporazumljenje. Volilec.

— **Opatijske novice.** Avstro-ogrska eskadra pred Opatijo. V nedeljo okoli 1/2 10. dopoldne je priplula avstrijsko-ogrska eskadra sestojča iz 4 največjih oklopnih („Babenberg“, „Cesar Karl“, „Sanct Gregor“ in „Szigetvar“) pred Opatijo in se tam usidrala prikratk, odkar Opatija obstoji. Eskadra je ostala cel dan pred Opatijo. V ponedeljek jutraj je zapustila Opatijo in odplula proti Pulju, kjer ostane dalje časa. — Visok gost v Opatiji. V petek je prišel v Volosko-Opatijo c. kr. namestnik princ Konrad Hohenlohe iz Trsta. Ogledal si je Opatijsko cesto, radi katere se je že toliko pisalo, in prežalostno stanje opatijskega pristanišča in pomola, kateri kaže še vedno svoja rebra na čast in diko naše vlade. V petek popoldne je sprejemal namestnik pri okrajnem glavarstvu v Voloski razne osebe in korporacije v avdienci, v nedeljo je pa odpotoval v Trst. — Tujci v Opatiji. Opatijo sta obiskali od 1. septembra 1906 do 13. februarja 1907, 9002 osebi. Od 7. februarja do 13. februarja jih je prišlo 391, a 13. februarja je bilo v Opatiji nastanjenih 1567 gostov. — Opatijska „Kurin-Badezeitung“ je prišla letničarjevi dopise iz drugih krajev, kateri dopisi so pa menda vsi vedno le v Opatiji pisani. V sobotni številki je dopis „Vom Gardasee“, v katerem se piše in vrti glavno okoli tega, kako zlo pride nad vsako zdravilišče, katero ni v čisto nemških rokah. Tako na primer piše, kako je bilo slabo v zdravilišču „Arco“ na Tirolskem, dokler je bilo v italijanskih rokah, a sedaj, ko je prešlo v nemške roke, pa kar dan na dan sama mana pada. Seveda pri tem opatijskega pisca z gardskega jezera najbolj boli, da Opatija še ni v grabežljivih nemških rokah. Slovenci in Hrvatje v Opatiji bodo že skrbeli, da te nemške boli ne bo nikdar konec.

— **Nov denarni zavod v Trstu.** Osrednja banka čeških posojilnic (Ustřední banka českých spořitelén) v Prazi, ustanovi v kratkem v Trstu podružnico, in bo tako ta odlični denarni zavod, ki je že doslej stal z mnogoterimi slovenskimi posojilnicami itd. v zvezi, še bolj vstanu podpirati procvit jugoslovanskega gospodarstva. Več pove današnji inšertat.

— **V Trstu** na trgu S. Catterina št. 4. je otvoril svojo odvetniško pisarno g. dr. Fran Brnčič, nečak zaslužnega dež. poslanca istrskega g. prof. Mandiča.

— **Nekaj iz mesta neverjetnosti.** Včeraj je neki mestni pandur tržaški aretiral in odvedel na policijo človeka, ker ga je slovenski nagovoril! Tako postopanje presega pač vse meje!

— **Zaradi prepira z ljubico** se je hotel koudati 19letni diurnist pri tržaškem dež. sodišču, Ivan Jelesnik. Spil je mešanico jesihovalne kisline in bencina, vendar so ga še pravočasno rešili.

— **Konja so ukradli** neznan tatovi Vincencu Čotarju v Trstu. Vreden je bil 600 K.

— **Umor in samomor.** V Kastvu je ustrelil kmet Udovičič ženo in nato sebe, ker mu je za časa njegovega triletnega bivanja v Ameriki bila nezvesta.

— **Maševanje varanega moža.** Blizu Reke je delavec Anton Sirola, ki je prišel iz Amerike, ustrelil ženo, ker mu je bila za časa njegove odsotnosti nezvesta. Nato je ustrelil še sebe.

— **Samomor v pijanosti.** Črevljar Jožef Jaklič v Virovitici pri Zagrebu se je v pijanosti obesil na ograjo sosedovega vinograda, kakor je bil obljubil par dni prej, da se v pijanosti usmrti na dotični ograji.

— **V vrelo vodo je padla** dveletna Slava Čenzija na Lastovu pri Zagrebu, ko se je mati nekoliko oddaljila od nje. Vso opečeno so potegnili iz krova. Umrla je čez par ur v groznih mukah.

— **13letni morilec svojega očeta.** V Prigorju pri Zagrebu je 13-

letni Joško Bučar s sekuro ubil svojega očeta Pavla, ki je pijan napadel družino s sekuro in se naposled še njega lotil. Ako bi sin ne bil očeta ubil, bi bil oče sina.

— **Smrt v pijanosti.** Pri Vrhpolju na Hrvaškem se je železniški čuvaj tako napil, da je obležal na progi. Pridrvel je vlak, ki je nesrečnika vsega raztrgal.

— **Ne hodite v Brazilijo!** Piše se nam: V raznih listih sem že čital svarila, da naj se delavci nikar ne izseljujejo v Brazilijo, kjer se je položaj opisoval skoraj naravnost neverjeten. Danes pa sem govoril s Terezijo Jeranekovo s Češkega, ki je šla meseca maja pri leta s svojim 13letnim sinom Jožefom tudi tja poskušat svojo srečo, katere pa ni našla. Vožnjo jima je tja plačal neki agent, ki se peča edinole z naseljivanjem v Brazilijo. Ko sta prišla v San Paulo, so jima oddelili za stanovanje nekako halupo, ki pa ni bila podobna niti našim hlevom. In potem hajd na delo zbirat kavo. Trudila sta se oba od ranega jutra do pozne noči, a zaslužek je bil tak, da sta morala poleg težavnega dela trpeti hudo pomanjkanje. Mnogo je tam izseljencev iz Nemčije, največ pa je Avstrijcev in kako bi bili veseli, ko bi mogli nazaj. Mati si je pozneje zlomila pri nošnji kave križ, sin pa je dobil, kakor to dobi tudi vsak drug delavec, v noge znane brazilske bolhe (Sandföhe), ki marsikoga spravijo pod zemljo. In kaj sedaj? Prosila je uboga mati pri konzulatu toliko časa, da je dobila zase in za sina nazaj prosto vožnjo, kar bi se ji pa ne bilo posrečilo, ko bi ne bila poškodovana in tako je sedaj s svojim sinom srečno stopila v Trstu na avstrijska tla in nadaljuje svojo vožnjo proti domu od odgonke do odgonke postaje. Navedenka doma nima nič premoženja in bi bila prav rada živela v Braziliji, da bi bilo tam življenje sploh človeško. Vseh muk, s katerimi se imajo našinci tam boriti, vam sploh popisati ne morem in bi jih tudi ne verjeli, drugače, ako bi jih sami poskusili, pravita navedenka. Ta žalostna slika naj bo de v svarilo vsem, ki bi hoteli iti v Brazilijo, kdor je pa neverjeten Tomaž, naj poskusi sam.

— **Nov sneg** smo dobili zopet danes zjutraj. Do 4. zjutraj je močno pihal jug, potem pa so začele leteti na zemljo bele zvezdice. Po Gorenjskem je snežilo že snoči. Nova odeja je provzročila mnogo neprijetnosti. Ceste in pota so vsa v lužah, telefonsko omrežje je semtertja potrgano, oziroma zmešano, marsikje pa je pri tekle voda po podstrešnih stanovanjih skozi strop. Vozniki morajo zaradi slabih potov mnogo manj nakladati kakor običajno in še se muči živina, ker niso ceste skoraj za vozove, a tudi ne za sani. Z mnogih hiš mečejo sneg raz streh, ponekod pa drči tudi sneg. Ko sta danes zjutraj žagala drvar Ivan Artač in njegova žena Marija v drvarnici na Sv. Petra cesti števil. 7 drva, je sneg zdrčal s strehe na drvarnico, ter jo podrl in z drvmi vred podsl navedenka. Oba so sicer takoj rešili, a je vendar mož zadobil na glavi več ran, žena pa toži o notranjih bolečinah.

— **Ogenj.** Danes zjutraj ob 3/4. je začel goriti strop v hiši št. 8 na Turjaškem trgu v stanovanju vdove ge. Rozalije Fikove v II. nadstropju. Ogenj je opazil tam stanujoči dijak Rajko Pavlič in poklical gospodinj, ki je takoj obvestila gasilno in reševalno društvo, katero je na lice mesta naglo prišlo na pomoč in pod poveljstvom načelnika g. Ludovika Strielja ogenj pogasil. Ogenj je menda povzročil neki v stropu zazidan tram, ki je v stiki z dimnikom. Škode je okoli 500 K. V isti hiši so se bile pred kakimi 14 dnevi vnele v dimniku saje.

— **Konj se je splašil** predčerašnjim zvečer na Kongresnem trgu premogaškemu hlapcu Francetu Glogovskemu in dirjal po Wolfvih ulicah na Marijin trg, kjer ga je tam službojoči stražnik ustavil in ga, ker še ni bil znan lastnik, hotel oddati v hlev pri „Avstrijskem cesarju“. Kmalu nato pa pride za njim Glogovšek in mesto, da bi bil hvaležen, da se je kaka eventualna nesreča preprečila, je začel še kričati nad stražnikom, kaj da ima z njegovim konjem opraviti, da bi že šel sam domov ita, za kar se bo moral na kompetentnem mestu zagovarjati.

— **Če ni bila raca?** Poroča se nam, da je v torek proti večeru neka dama popustila rokavice in kljub na črnuškem mostu, potem pa skočila v Savo. Ker pa je bila kopelj še premrzla, si je začela pomagati in klicati na pomoč. Ko je prišla srečno blizu obrežja, se je za neko stvar oprijela, v tem so ji pa prišli očividci na pomoč in jo otehi neprijetne kopeli, potem pa jo odvedli v neko gostilno, da se je posušila.

— **Karambol.** Danes ponoči je zavozil stroj konec skladišč na južnem kolodvoru v tam stoječe vozove in tri močno poškodoval. Tudi lokomotiva je tako poškodovana, da ni za

rabo, dokler je ne popravijo. Druge nesreče se ni zgodilo.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljal 14 Macedoncev v Lendgastein, 17 Kočevarjev je pa prišlo z Dunaja.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer v hotelu Lloyd, (Sv. Petra cesta) društveni koncert za 8. lano. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Delovanje mestne posredovalnice za delo in stanovanja.** Mestni trg števil. 27, telefon števil. 99. Od 1. do 14. februarja je dela iskalo 27 moških in 67 ženskih uslužbenec. Delo je bilo ponudeno 32 moškim in 76 ženskim uslužbenecem. V 60 slučajih se je delo sprejelo. Od 1. januarja do 14. februarja je došlo 366 delojemalcev in 379 delodajalcev. V 221 slučajih se je delo sprejelo. — Delo dobe takoj moški: 1 graščinski vrtnar, 3 gostilniški slugi, 4 trgovski slugi, 10 oženjenih voznikov lesa, 8 konjskih hlapcev. Ženske: 2 gostilniški kuharici, 6 gostilniških deklic, 3 sobarice, 14 deklic za vsako delo, 7 deklic k otrokom, 5 kmetjskih deklet. — Dela iščejo; moški: 1 strojnik, 2 kurilca, 1 graščinski vrtnar, 1 mlinar, 2 pisarniška slugi, več delavcev; ženske: 2 blagajničarki, več prodajalk raznih strok, 3 kuharice k oročnikom, 7 natakarice in razni drugi posli. — Oddati je stanovanja z 1, 2, 3 in 4 sobami, ter več mesečnih sob. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko za odgovor.

— **Jugoslovanske vesti.** Sestanek jugoslovanskih abiturientov v Splitu. „Sloboda“ poroča, da se je definitivno določilo, da se priredi letošnji sestanek jugoslovanskih abiturientov v Dubrovniku. Svojo udeležbo je prijavilo že okoli 20 zavodov iz Hrvaške, Slavonije in Bosne. Srbski dijaki so sporočili v Zagreb glavnemu odboru, da z navdušenjem pozdravljajo misel, da se kongres priredi v Dubrovniku. Tudi Slovenci in Bolgari so se že izjavili za to, naj se letošnji abiturientski sestanek skliče v Dubrovniku. Dan kongresa še ni določen, najbrže pa bo meseca julija.

— **Smrt majke Jugovića.** To najnovejšo dramsko delo pesnika kneza Ive Vojnovića se je v soboto uprizarilo na hrvaškem narodnem gledališču v Zagrebu. Drama je dosegla velikanski uspeh in kritika piše o njej z največjim priznanjem. „Hrvaška“ piše med drugim: „Vojnovićeva „Smrt majke Jugovića“ je velika pridobitev za našo književnost. S tem delom je Vojnović posegel v narodno dušo po vzoru grških klasikov, ki so na istem viru gradili svoje drame. Tudi Vojnovićeva tehnika se bliža oni naravnost sublimni enostavnosti Grkov. Sofoklej je rekel o svojih tragedijah, da so drobtinice Homerjeve mize, „Smrt majke Jugovića“ je biser, izkopen iz narodne pesmi, izbrusen z diletom velikega umetnika.“

— „Srbobran“ piše: „Smelo lahko trdimo, da še nobeden naš pesnik ni pokazal takšne svečenosti narodnega pesniškega oltarja, kakor knez Ivo Vojnović v svoji drami, o kateri smemo z Goethejem reči, da je „pesem brezkončne lepote“. Gledalimo in objeti navdušenja plakali... Toda pesnik ne pusti, da bi klonili duhom. Njegov kulturni pogled objemlje ves naš narod na vseh štirih straneh. A ta pogled se obrača na vrata lepše narodne bodočnosti. Pesnik veruje v njo in mi verujemo z njim. „Vaistinu, ja ti zemljo kažem: u tebi je spas i vaskrsenje.“ — Čast slovenskega gledališča bi zahtevala, da bi tudi na našem odru kdaj uprizarili biseri hrvaške in srbske književnosti!

— **Hrvatski sabor razpravlja** sedaj, ko je s težkim trudom končal adresno debato, o proračunu. V včerajšnji seji je kot prvi govoril Starčević Tomac, ki je napadel srbsko hrvaško koalicio in dokazoval, da je z nagodbo z Ogrsko Hrvatska oškodovana. Za Tomcem je govoril posl. Supilo. Razpravljal je obirno o početku novega kurza na Hrvatskem ter dokazoval potrebnost reške resolucije, ker je nemški „Drang nach Osten“ že tako silen, da bo zmagnosno nadaljeval svojo pot, ako se začasa ne združijo vsi oni narodi, ki jim grozi nevarnost od tega „dranga“, k odločnemu odporu. Med Supilovim govorom je prišlo opetovano do burnih spopadov med koalicijo in Frankovi.

— **Slovenci v Ameriki.** Vrtniku je ubilo v Chisholmu Dominika Oberstarja in Damjana Campo. Oba sta bila doma iz Sodražice.

— **Najnovejša novice.** Mirotovna konferenca v Haagu se odpravi v začetku meseca junija. Amerika in Anglija bodeta predlagali, naj se oboroževanje omeji.

— **Dva vlaka sta trčila** skupaj na progi Turin-Trofarello. 1 potnik je ubit, 7 pa je hudo ranjenih.

— **Svojo mater je zastrupila** v New Yorku zelo bogata in ugledna gospa Wallau, in sicer na prošno mater same, ki je trpela neznosne bolečine vled raka. Vkljub temu so hčer zaprli ter jo obtožili zavratnega umora.

— **Nesreča v rudniku.** V Liveriu pri Sibeniku je podsulo v rudniku 14 delavcev. Eden je mrtev, tri pa so težko ranjene prenesli v bolnišnico.

— **Petkratnegaroparskega** morilca so zaprli v Poznanju v osebi delavca Kisičkoga.

— **Teksametri se uvidejo** za vse javne voznike na Dunaju. S 1. aprilom se odpravi šola za fijakerje.

— **Madžarski pisatelj Horvat,** kateremu je minister Kossuth izposloval stipendij 50 000 K, je napravil pri krojaču Neuländerju v Budapešti na oblekah 3000 K dolga.

— **Nevarno je zbolel** dvorni maršal grof Apponyi.

— **Nemci v Pragi** si zgrade kazinsko palačo za 1,250 000 K.

— **Štrajk s stradanjem.** V Lvovu zaprti maloruski dijaki so sklenili, da od 21. t. m. nobeden ne užije več hrane, ako jih ne izpuste iz preiskovalnega zapora, ker rajši lakote poginejo.

— **Mož znane operne pevke Odilon,** pl. Rakovszky, je umrl v blaznici Mauer-Oehling.

— **Madžarska morala.** V Devi je kmetica Stefan zastupila prva dva svoja moža, tretjega moža pa je umoril neki 15letni deček, ki si ga je pohotnica v ta namen najela za ljubimca.

— **Za titularnega škofa** v Zadru je imenovan monsignor Borzatti.

— **Italijanska zbornica** je sklenila, da se postavi Carducciju v Rimu spomenik na državne stroške.

— **Justični minister dr. Klein** je odpotoval v Opatijo, kjer se bo zdravil ves mesec.

— **Proti bivšemu ravnatelju** vavlaške posojilnice monsignoru Droduz se je začela preiskava, ker je pri neki zapuščinski razpravi pred 14 leti osleparil dediča za več tisočakov.

— **Rumunski minister** zunanjih del Lahovari je umrl v Parizu po operaciji.

— **Visok honorar.** Gledališni igralec Jos. Kainz dobi v Berlinu za 25 predstav 45 000 mark.

— **Nesreča na železnici.** V Skarziku pri Vratislavi sta trčila skupaj dva vlaka. Trije uslužbenci in štirje potniki so mrtvi, 10 potnikov pa je močno ranjenih.

— **Dobrodelno in društvo ogrevalnih sob** mora napenjati vse sile, da more zmagovati silno naraščajoče izdatke za v vedno večjem številu v ogrevalne sobe dospevališe gladne in prezebajoče ljudi brez sreha. Za delno pokritje teh izdatkov je vlada dovolila društvu prireditve loterije in bo žrebanje nepreklicno dne 26. marca t. l. Za majhen izdatek ene krone je ne samo pridobljena pravica do igranja na 1500 dobitkov, med njimi takih po 30.000, 5000 in 1000 kron, ki se pod znanimi pogoji izplačajo v gotovini, — ampak se s tem tudi pospešuje resnično človekoljubni namen.

— **Edisonova 60letnica.** Dne 10. t. m. je izpolnil slavnj iznajditelj Edison 60 leto. Thomas Alva Edison se je rodil 10. svečana 1847 v mestu Erie (država Ohio). Stariši so mu bili obubožali in mali Edison si je moral služiti kruh s prodajanjem časopisov in sadja. Prodaja časopisov pa ga je privedla na misel, da si v starem zapuščenem vagonu ustanovi tiskarno za izdajanje lastnega časopisa. Njegov časopis je dobro uspeval, dokler ni razžalil nekatere meščane, ki so ga pretepli. Edison se je začel nato zanimati za brozjav, ki ga je videl na kolodvoru. Ko je nekoč rešil postajna načelnikovega otroka izpod vlaka, našel ga je postajnačelnik za plačilo brozjaviti. To je bilo pravo polje za Edisonov duh. Napravil je brz izpit ter je postal uradnik. Z 21. letom je že privrkal popravljen brozjav. Prve izume je prodal ameriški državi, a za denar si je ustanovil laboratorij in knjižnico. In od tedaj je izšlo iz njegovega laboratorija mnogo senzacijnih iznajdb, kakor telefon, fonograf, megafon, erofon, kinematograf itd. Sedaj izdeluje akumulator, ki bi naj gonil električna kolesa.

— **Električna železnica na ledu.** Petrograd je deloma zgrajen na otokih, ki jih tvorijo raztoki Neve, in sicer Velika in Mala Neva ter Velika, Mala in Srednja Nevka. Razum tega je izpeljanih med njimi še 20 kanalov. Vsled tega igrajo mostovi za promet veliko vlogo; vseh mostov je nad 150. A le malo mostov je zidanih ali železnih, večina mostov tvorijo tovrstne ladje, ki pa se morajo pozimiti, ko začne voda zmrzavati, odstraniti. Koncem meseca oktobra že navadno reke zmrznejo, nakar se vrši ves promet za pešce in vozove do spomladi po ledu. Tudi tir za električno železnico položijo po ledu, in le redko kdaj se pripeti kaka nesreča.

— **Zanimive vesti o umrlem perzijskem šahu.** O umrlem perzijskem šahu pripovedujejo razne originalne stvari, katere so sicer mogoče v Perziji, a mogoče tudi v fantastičnih možganih žurnalistov! Med drugim se pripoveduje, da si je šah nekoč privoščil na svojem vrtu sledečo zabavo: Izposodil si je po Teheranu večje število biciklov. Poval bil je vse svoje dvorjane, ministre, lakaje in vse, ki so v solcu njegove milosti dobro živeli, na vrt, sam pa je zasedel zvišen prostor v senci drevja. Ko je bilo vse zbrano, je ukazal najdebelejšim dvorjanom, da se usedejo na bicikle. Debeluhi, ki niso še nikdar poskusili tega športa, so sledili povelju svojega mogočnega gospoda — pa so se kmalu drug za drugim takalali po travi in kobacali drug čez drugega v velikansko zavabo njegovega veličanstva, ki se je temu prizoru pristrčno smejal. Ko se je nasmejaj, je ukazal bicikle vrniti trgovcem. Drugič je šah naročil več pastil za notranji učinek ter ukazal svojim slugam, da jih zaužijejo. Ko so pastilje jele delovati, je moral vsaki sluga reportirati šahu, kako se pri tem počuti. Nekeč je šah dobil nov avtomobil in je vozil z njim od jutra do večera. Hkratu zmanjka bencina. Ker ni bilo na dvoru ne bencina ne špirta, je šah ukazal napolniti avtomobil s konjakom iz l. 1868, pa se je peljal na izprehod. Sledeča anekdota pa je v tesni zvezi s šahovo smrtjo. Nekega dne je ruski konzul Müller v Teheranu videl na cesti otroke, ki so se igrali s posebnim lepim kamnom. Konzulu je bil ta kamen tako všeč, da je rekel otrokom, naj mu kamen prodajo. Otroci gredo to sporočilo roditeljem, a oče otrok, perzijski duhovnik, se je branil prodati dragoceni biser. Na prigovarjanje konzulova, čigar denar je naposled premočil duhovnika, se je poslednji vdal in prodal kamen za dobro ceno konzulu, ki je biser poslal v petrograd. muzej. Toda duhovnik mu je bil, da o tem ne sme nikomur povedati, ker je biser podedovana last teheranske duhovščine, ki ga deduje od moža do moža. Stvar pa se je vendarle izvedla, in ko je šah zbolel, so modrižani Teherana preročili, da šah ne ozdravi prej, dokler se ne povrne v Teheran oni „sveti kamen“, ker je šah zbolel radi tega, ker se je ta svetinja prodala. Nato so vse poskusili, da bi dobili kamen nazaj, celo konzula so preprosil, da je pisal v Petrograd po kamen in šah je zapovedal, da se mora kamen nemudoma vrniti. A ravnatelj petrogradskega muzeja je bil ravno takrat odsoten in šah ni več doživel povratka „svetega kamna“.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred državnim sodiščem.

Tatinski pomočnik. Kleparski pomočnik Vincencij Zalkar je svojemu mojstru Ivanu Westnerju v Vodmatu v večkratnih ugrabkih izmaknil najmanj 43 K 50 v gotovine. Ukradeni denar je zapravlil po gostilnah. Obsojen je bil na 2 meseca ječe.

S kosto je pretepel sestru Jakob Jemnik svojega pastirja Ferdo Javorška, ker mu je iz čebra izmaknil 1 kg nasoljenega mesa. Obsojen je bil na 14 dni težke ječe.

France Močnik, mlinar iz Domžal, je Valentinu Koširju iz Kranja izmaknil 32 vreč in jih prodal, ter 6 litrov prosa. Obsojen je bil na 6 tednov težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Trst 21. februarja. Poročilo, da namerava škof Nagl v Ricmanjih uvesti staroslovensko bogoslužje, je utemeljeno. Cesar Nagl vsa ta leta ni hotel dovoliti, to bi zdaj rad dovolil, če bi se ljudje povrnili v katoliško cerkev. Škof je videl, da Ricmanjcev ne užene ne z bajoneti, ne z drugimi sredstvi, zato jih zdaj lovi slovo bogoslužje, a je že prepozno.

Varšava 21. februarja. Poljski nacionalci so pri volitvah v dumo dosegli sijajno zmago nad drugimi strankami.

Rim 21. februarja. Danes je bil v poslanski zbornici podan predlog, naj se takojimenovani krščanski nauk odpravi iz vseh ljudskih šol.

Berolin 21. februarja. Volitev predsedstva novega državnega zbora je klerikalce silno potrla.

Upali so trdno, da postane predsednik kak klerikalec, kakor je bil v zadnjem državnem zboru, a zdaj sploh niso dobili nobenega zastopnika v drž. zboru. Kar se smatra kot dokaz, da se bo brezobzirno vladalo proti klerikalcem.

Washington 21. februarja. Prezident Roosevelt je sankcioniral zakon o naseljevanju, po katerem zakonu je azijskim delavcem naseljevanje v Združenih državah prepovedano.

Sarg glicerina *drženo in tako* **mjilo** *napravlja kožo* **belo in nežno.** *Dobi se povsod.*

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodoma 1 krona. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zeloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin, specijalit. najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dr. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, R. sljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jmbil. mostu. 10 8

Darila.

„Družbi sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani so od 1. do 31. decembra 1906. poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: Albert Starčič, pismonoša, Blana v Istri 8 K, Fran Segula, kaplan v Sevnici: dar Mohorjanov: 6 K 30 v., Zvonimir Luznar, Podnart: 5 K 99 v., Ivan Dobrščak, Laško: v svojem imenu: 2 K 50 v. kot preostanek združbene Martinovega v gostilni Fr. Drolca v imenu g. Burdycha 1 K 60 v. kot globo P: v veseli družbi Celjanov in Laščanov nabranih v gostilni Fr. Drolca 7 K 77 v., Mohorjani v Vodich: 9 K, Iv. Segula, veleposelnik v Hlaiponih zbirko vseh lovcev pri Iv. Seguli 2 K 68 v., „Čop“ pri mizi v gostilni J. Medena v Begunjah pri Cirknici: 5 K 60 v., A. Barda Kamnik: nabral v veseli družbi: 2 K, Vinko Engelman, nabrani prispevek nove družnice pri sv. Jakobu v Trstu 37 K 90 v., Albin Novak, trgovec: Sinčavas: 20 K, Peter Ručigaj, trgovec, Bočna: 20 K, Župni urad sv. Jurij ob Ščavnici dar Mohorjanov: 28 K 70 v., Županstvo jezica 30 K, županstvo v Komnu 10 K, posojilnica Stari trg: Lož: 30 K, Leopold Jonko nabral na Miklavžev večer v gostilni pri pošti v Boveu: 51 K 45 v., Fr. Zmazek, župnik, Sv. Benedikt v Slov. Goricah: dar Mohorjanov: 10 K, Župni urad Sv. Križa pri Ljutomeru dar Mohorjanov 21 K 04 v., Občinski urad na Bistrici pri Lembahu: 20 K, Janko Koser, gimnazijec v Mariboru: 10 K, Županstvo Ilirska Bistrica 10 K, Mohorjani v Luki pri Zidanem mostu: 6 K 80 v., Mohorjani v Selcih po župniku Rožniku: 10 K 70 v., Matej Jereb, župnik v Predvoru: dar Mohorjanov: 2 K 40 v., Marija Pfeifer, Krško, letnina ženske podružnice 74 K, Županstvo občine Sv. Peter v Savinjski dolini 10 K, Mohorjani v Vremah 2 K 50 v., Okr. posojilnica v Krškem 20 K, Podružnica v Gornjem gradu po blagajniku Avg. Drukarju letnine 56 K in po g. Kocbeku za razbite šipe v Trstu nabranih 7 K 80 v., Mila Arko, dekan v Idriji, dar Mohorjanov: 8 K 60 v., ženska podružnica v Ribnici: članarine: 200 K, 1 ustanovnino 20 K in posebej nabranih 10 K, Moška podružnica v Ajdovščini 25 K, Matej Rihar, dekan v Smartnem dar Mohorjanov: 6 K, Županstvo Mrena pri Gorici mesto venca Simonu Gregorčiču: 30 K, Karel Cix, župnik v Zabnici dar Mohorjanov: 3 K 70 v., Podružnica za gornjeadrgonski okraj: 321 K 46 v., Ormoška moška podružnica: 31 K 28 v., okr. posojilnica v Boveu: 20 K, Mimi Pirc, Kranj: novoletno odkupnino članic: 68 K, Mohorjani leskovski: 6 K, Ivan Savojec, podružnični tajnik: Kranj: 35 K, Marija Pfeifer, Krško, dodatke ženske podružnice 9 K, Hranilnica in posojilnica v Zagradu po Fr. Češkru: 20 K, Dr. Fran Ilesič, c. kr. profesor v Ljubljani, nabral na sestanku hrvaških in slovenskih profesorjev 28. decembra: 16 K, Gl. Matica v Ljubljani: prebitek koncerta hrv. pevskega društva „Kolo“ lansk. leta: 22 K 43 v., Jernej Zupančič, Litijski, dar Mohorjanov: 4 K, Jos. Atteneđer, župnik na Pozezi: dar Mohorjanov: 11 K 0 v., Uprava „Soče“ v Gorici: 4 K 70 v., Zenska podružnica v Gorici in sicer kot zapuščeno pok. finančnega svetnika: Golja 200 K in udnino za l. 1906 10 K, Ivan Gajler, Kopanj 2 K, Upravništvo „Slovenca“ 40 K 70 v., Ant. Obreza v Ljubljani: 6 K 60 v. in 2 K 70 v. Stef. Podboj v Ljubljani izgubljena stava: 2 K, Upravništvo „Slovenca“ 20 K 50 v., M. Kolar, župnik, D. M. v polju: 20 K, Upravništvo „Slovenca“ v Ljubljani: 20 K 50 v., Uprava „Soče“ v Gorici: 11 K 50 v., podružnica v Ljutomeru: dar deklic iz Stoče vasi: 5 K, dar Josipine Semenič 10 K 40 v., drugih daril: 9 K 60 v., Upravništvo „Slovenca“ 27 K in 1 K 44 v., Družba sv. Mohorja v Celovcu: 1000 K, Upravništvo „Slovenca“ 30 K 70 v., Fr. Zorko, mestni kaplan v Ljubljani: prispevek udov letnikov: 39 K in dar Mohorjanov 85 K, Upravništvo „Slovenca“ 19 K 70 v., Jernej Ramoveš, župnik, Poljane za podružnico: 50 K, Upravništvo „Slovenca“ 8 K, podružnica v Idriji: 52 K, Podružnica za Vuhred in Marenberg: 64 K, Upravništvo „Slovenca“ 32 K + 11 K 60 v. + 3 K + 4 K 50 v. + 15 K, Oskar Dev, Skofja Loka: 2 K, podružnica v Skočjanu na Koroskem: 51 K 82 v., Gimnazijsko ravnateljstvo Rudolfovem: 12 K, Zenska podružnica v Gorici: 85 K.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 17. februarja: Ivan Beseljak, duhovnik, 42 let. Založna cesta 11. Jutika.
Dne 18. februarja: Marija pl. Gausser, stotnikova vdova, 71 l. Knafova ul. 13. pljučnica.
V deželni bolnici:
Dne 18. februarja: Peter Klemenc, delavec, 40 let. zadnja. — Karol Prosenec, ključavničar, 42 let. Jutika.
Dne 14. februarja: Josip Ravnikar, delavec, 43 let. Cankar. int. chrou.
Dne 16. februarja: Noža Vraček, gostija, 69 let. Valed raka.
Dne 18. februarja: Ana Tegel, delavka, 58 let. Dementia.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.
Radni kurzi dun. borze 21. februarja 1907

Blago	Dinar	Blago
100% rente	99.10	99.30
2% rente	100.10	100.30
3% rente	99.05	99.25
4% rente	117.25	117.45
5% rente	95.35	95.55
6% rente	113.95	114.15
7% rente	99.10	100.10
8% rente	104.50	101.60
9% rente	99.85	100.85
10% rente	99.75	100.75
11% rente	99.75	100.75
12% rente	99.40	99.60
13% rente	100.25	101.25
14% rente	106.65	107.65
15% rente	100.00	101.00
16% rente	100.00	100.50
17% rente	100.00	100.20
18% rente	100.00	100.20
19% rente	100.00	100.20
20% rente	100.00	100.20
21% rente	99.90	99.75
22% rente	98.75	99.75
23% rente	314.00	316.00
24% rente	100.65	101.65
25% rente	155.00	157.00
26% rente	155.00	157.00
27% rente	155.00	157.00
28% rente	155.00	157.00
29% rente	155.00	157.00
30% rente	155.00	157.00
31% rente	155.00	157.00
32% rente	155.00	157.00
33% rente	155.00	157.00
34% rente	155.00	157.00
35% rente	155.00	157.00
36% rente	155.00	157.00
37% rente	155.00	157.00
38% rente	155.00	157.00
39% rente	155.00	157.00
40% rente	155.00	157.00
41% rente	155.00	157.00
42% rente	155.00	157.00
43% rente	155.00	157.00
44% rente	155.00	157.00
45% rente	155.00	157.00
46% rente	155.00	157.00
47% rente	155.00	157.00
48% rente	155.00	157.00
49% rente	155.00	157.00
50% rente	155.00	157.00
51% rente	155.00	157.00
52% rente	155.00	157.00
53% rente	155.00	157.00
54% rente	155.00	157.00
55% rente	155.00	157.00
56% rente	155.00	157.00
57% rente	155.00	157.00
58% rente	155.00	157.00
59% rente	155.00	157.00
60% rente	155.00	157.00
61% rente	155.00	157.00
62% rente	155.00	157.00
63% rente	155.00	157.00
64% rente	155.00	157.00
65% rente	155.00	157.00
66% rente	155.00	157.00
67% rente	155.00	157.00
68% rente	155.00	157.00
69% rente	155.00	157.00
70% rente	155.00	157.00
71% rente	155.00	157.00
72% rente	155.00	157.00
73% rente	155.00	157.00
74% rente	155.00	157.00
75% rente	155.00	157.00
76% rente	155.00	157.00
77% rente	155.00	157.00
78% rente	155.00	157.00
79% rente	155.00	157.00
80% rente	155.00	157.00
81% rente	155.00	157.00
82% rente	155.00	157.00
83% rente	155.00	157.00
84% rente	155.00	157.00
85% rente	155.00	157.00
86% rente	155.00	157.00
87% rente	155.00	157.00
88% rente	155.00	157.00
89% rente	155.00	157.00
90% rente	155.00	157.00
91% rente	155.00	157.00
92% rente	155.00	157.00
93% rente	155.00	157.00
94% rente	155.00	157.00
95% rente	155.00	157.00
96% rente	155.00	157.00
97% rente	155.00	157.00
98% rente	155.00	157.00
99% rente	155.00	157.00
100% rente	155.00	157.00

Žitne cene v Budimpešti.

Žitno	Cena
1. žito	7.54
2. žito	6.85
3. žito	5.20
4. žito	6.36
5. žito	7.49

Meteorološko poročilo.

Čas	Stanje	Temperatura	Vetrovi	Nebo
9. u.	718.0	5.5 moč. jz.ah.	dež	
12. u.	716.7	0.2 sred. zahod.	sneg	
3. pop.	718.6	3.5 sl. jz.ah.	oblačno	

Srednja včerajšnja temperatura: -4.2° normale: 0.3°. Padavina v mm 32.7.

+

Ostija in Zofija Valenta nanašata v svojem imenu in v imenu vseh ostalih sorodnikov vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je njun iskreno ljubljeno oče, oziroma svak in stric, gospod

Ludvik Valenta
zasebnik

danes, dne 21. februarja ob 1/3. uri zjutraj po dolgi in hudi bolezni v 60. letu svoje dobe blaženo zaspal v Gospodu.

Pogreb bo v petek, dne 22. februarja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Slomškove ulice št. 6 na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše za dušnice se bodo darovale v župni cerkvi pri Sv. Petru.

V Ljubljani, 21. februarja 1907.

Osební kredit za uradnike,
častnike, učitelje itd. Samostojni hranilni in posojilni konsorcijski uradniški društva dajo po najugodnejših pogojih tudi na vračila na dolge obroke osebna posojila. Agenti so izključeni. Naslove konzorcijev naznanja brezplačno centralno vodstvo uradniškega društva na Dunaju, Wipplingerstrasse 25. 31-13

Snažno stanovanje

(soba in kuhinja) se išče za takoj ali majev termin. 612-1

Ponudbe pod „Murna stranka št. 20“ Ljubljana, poste restante.

čevljarska pomočnika
in vajenca sprejme takoj v službo
Ivan Kralj 611-1
čevlj. mojster v Trbiču št. 25.

Naprodaj ste pod ugodnimi pogoji dve enonadstropni

HIŠI

Več se izve pri lastniku na Trbovskem pristanu št. 14. 458-2

Pomočnika učenca

sprejme v trg. s specerijskim blagom
Ferd. Hlebs v Kranju.

Skladišče

tudi za delavnico pripravno se odda takoj na Dunajski cesti št. 16.
Nastančije se poizve v trgovini železnice **Schneider & Verovšek.** 615-1

Išče se pisarniški praktikant

iz boljše hiše; laščine zmožni imajo prednost 626-1
Ponudbe blagovolijo se vpošiljati pod „poštni predal št. 76“ Ljubljana.

Ura z verižico

za samo K 2.—.
Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šlejska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo K 2.— kakor tudi šlejsno garancijo. — Po povzetju razpošilja

Prusko-šlejska razpošiljalnica
F. WINDISCH v Krakovu U/38.
NB. Za neugajajoče denar nazaj. 617

Poskusite in priporočite izdelke
Vydropske tovarne hranil v Prahi VIII. Cenovnik zaštonj.

Meščanski hotel „Lloyd“

V četrtek, 21. februarja t. l.

KONCERT

Društvo godbe za člane.

Nečlani plačajo 40 vin.

Začetek ob 1/2.8. uri zvečer.

K mnogobrojnemu obisku vabi

Karel Tausen.

Trgovski potnik

velikih trdk in tvornic išče za lahko razprodajoče blago takoj agenta eventualno sotrudnika. 614

Ponudbe pod „Dobra zaslišba“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Ženitna ponudba.

Železnični uradnik, 26 let star, samec, simpatičen, narodnjak, 3 lepo prihodnostjo, želi znanja 3 izobraženo gospico, če mogeče pevko, slovanske narodnosti. Le resne ponudbe s sliko do 10. sušca 1907.

Naslov: „Vencel 33, Trst, poste restante“. Tajnost zadržana. 624

Razglas.

Razpisuje se mesto

nadredarja

v Trbovljah. Nastop službe je due 15. aprila t. l. Plača 80 kron mesečno, obleka in prosto stanovanje. Prosilci morajo biti slovenskega in nemškega jezika in govorniki in pisarji zmožni. Prednost imajo dosluženi orožniki

Prošnje naj se do 30. marca t. l. na županstvo Trbovlje pošiljajo.

Županstvo Trbovlje,
dne 17. svečana 1907.

621-1 Župan: J. Roš.

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Milanu leta 1906 (avstr. juror).

Ivan Kunst

na Jesenicah Fužinah na Gorenškem piše dne 19. oktobra t. l. da je

železnato vino

edino sredstvo zoper njegovo bolezen in prosi, naj se mu pošljejo še tri steklenice.

Pollitrska steklenica 2 K, 4 pollitrske steklenice v Ljubljani K 720, za zunaj z avtomobilom K 780.

Zunanja naročila točno. 4387-3

Neprekinjeno 26. marca 1907 bo vlečenje jubilejske loterije za ogrev. sobe.

1500 dobitkov v efektivni vrednosti K 55.000.

Prvi trije glavni dobitki K 30.000, 5000, 1000 se bodo na dobiteljevo željo, odvisni 10% in zakoniti dobitni davek, izplačali v gotovini.

Srečke po 1 K po vseh trafikah, loterijah, menjalnicah in v loterijski pisarni na Dunaju I, Spiegelgasse 15. 237-3

Ose. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1906. let.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
10.30 zjutraj. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inmost, Linc, Budejevice, Praga.

7.17 zjutraj. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

10.30 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inmost, Bregenc.

10.30 popoldne. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje.

4.00 popoldne. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Štajer, Linc, Budejevice, Praga, Dunaj zahodni kolodvor.

7.08 zvečer. Osební vlak v smeri: Novo mesto, Kočevje.

7.35 zvečer. Osební vlak v smeri: Trbiž.

10.23 ponoči. Osební vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. dr. žel., Trst c. kr. dr. žel., Beljak, Inmost, Monakovo.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:
7.09 zjutraj. Osební vlak iz Trbiža.

8.44 zjutraj. Osební vlak iz Novega mesta, Kočevja.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Mesarski učenec

zdrav in krepak, star 14-16 let, poštenih staršev, ki je dovršil ljudsko šolo, sprejme takoj **Blisko Kos, mesar in posestnik v Idriji.** 628-1

Gostilna in trgovina

z mešaním blagom, dalje trafika se odda v najem ali tudi vse vkup prod.

Ponudbe pod šifro „Spodnje Štajerske“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 574-3

Katoliški dom

oddaja od 1. majnika t. l. z najemščino na četrti leta:

gostilno s koncesijo K 262.80, dvorano K 210.—, stanov. v 3. nadstr. K 120.—, prodajalno v pritličju K 100.—, delavnico K 60.—.

Ponudbe sprejema **Franco Jenko, Gradišče št. 3, I. nadstr. od 1. do 2. ure popoldne.** 631-1

Kdor zemljišče kupčijo

vsake vrste

kakor tvornice, hiše, vile, zemljišče, pensionate, graščine, mline, opekarnice, hotele, gostilnice, kmetška posestva rad prodal hitro in diskretno ali rad najel nanja posojilo, naj se le najprej zaupno obrne na prve vrste strokovno strogo realno in

največje podjetje

Mednarodni kupčijski kurir

(Internaz. Geschäfts-Courir)

v Gradcu, Elisabethstrasse 6.

Zastopstva po vseh deželah Avstro-Ogrske in po sosednih državah. Uradnik je takoj na mestu in če je treba brezplačnega obiska zaradi natančnejše dominitve in ogledanja, prosimo za takojšnje obvestilo. 63-21

Sveže maslo, čajno maslo, mleko in jajca kupuiem.

Ponudbe pod „poštni predal št. 409“ v Trstu. 60-2

2 zanestijiva hlapca

za izvaženje piva na deželo sprejme neka pivovarna.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 605-3

Konji za klanje

se kupujejo. — Več v gostilni v Metelkovih ulicah št. 4 v Ljubljani. 569-5

Iščem

v kakem večjem trgu ali mestu primerno, dobro izdošo gostilniško obrt vzeti v najem. 108-2

Ponudbe naj se pošiljajo pod „krčma št. 77“ na upr. „Slov. Nar.“

Lepo stanovanje

z dvema sobama in pritlikinami se za maj pocieni odda.

Ravnatom se tudi odda lepa, svetla delavnica in lepo prostorno skladišče. 509-6

Več v upravnistvo „Slov. Naroda“.

BRATA EBERL

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA NAPISOV IN GRESOV

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6. Igiške ulice št. 6. Telefon št. 154.

Landaulet

jako eleganten, skoro nov, se prav pod ugodnimi pogoji prod.

Kje pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 586-3

G. FLUX

Gospodke ulice št. 6

posredovalnica za službe in stanovanja

10 hlapcev

vajenih pri žagi, ki znajo voziti les, za Hrvaško. Oženjeni imajo prednost. Plačilo mesečno 80 K, les in stanovanje zastonj. Potomna tukaj. Nastop 15. marca. 501-6

Enega ali dva krepka, zdrava vajenca

sprejme takoj večja kovaška delavnica, ravnatom se tudi sprejme vajenec

za kolarstvo. Učna doba 3 leta brez plačno, toda brez obleke.

Dopisi na **Sebastijana Schiestli, kovaškega mojstra v Jezernici pri Beljaku na Koroškem.** 588-3

Mesarske čoke

bukove, hrastove in kostanjeve in

mesne plohe

ima na prodaj **FRAN LAJOVIC v Gradcu pri Litiji.** 596-2

Dimenzije po želji, cene po dogovoru.

„SLAVIJA“

vsajemno zavarovalna banka v Pragi. Raz. fond: 34,788.887-76 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 87,176.383-75 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovenskimi slovensko-nemščino upravo.

Generalni nastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah števil. 12.

Prva domača slovenska pivovarna G. AUER-jevih dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice šte. 12

Številka telefona 210.

prilagojena slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje izberno

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

Ústřední banka českých spořitelén v Praze

(Osrednja banka českých posojilnic v Prazi)

vključno naznanja, da ustanovi v najkrajšem času

podružnico v Trstu.

Čas, v katerem začne podružnica delovati, bo pravočasno naznanjen. Strokovno gospodarske nasvete sprejema že sedaj označena banka ter prosi, da se ji pošiljajo v oddelku za podružnice Tržaško pri centrali v Prag.

Absolvent trg. šole

išče za tri mesece primerno službo. Mesto nastopi takoj. 197 2
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Ivan Suban v Trstu

prilagojena 599-2

južno sadje, pomaranče, mandarine, limone, ameriške orehe, mandlje francoske, orehe trentinske, grozdje malaga, grozdje sultanina, ruski čaj, jabolka medena, buteljke: refoško, sladko, staro pet let itd. Pošilja se v poštnih zavojih s povzjetjem.

Oddaja stavbnih del.

Za popravo podružne cerkve sv. Marjete v Kosezah se bodo spodaj naštetih dela oddala konkurenčnim potom. 591-2
Ponudbe je vložiti do 2. marca t. l. do 12. ure dopoldan pri podpisnem uradu, kjer so tudi — ob uradnih urah, dopoldne od 8. do 10., popoldne pa od 2. do 3. — na ogled razgrnjeni pogoji in stroškovnik z načrti.

Proračunjena so dela nastopno:

Zidarsko delo na	K 3320 61;
tesarsko delo na	K 1509 73;
mizarsko delo na	K 369 00;
plekarsko delo na	K 60 00;
steklarsko delo na	K 33 79;

Skupaj K 5293 13.

Zupanstvo v Zgornji Šiški,
dne 16. februarja 1907.

!! Največji uspeh novega časa !!

je znameniti

3678-22

Daje bleščečo belo perilo popolnoma brez duha in varuje platno izredno. Rabi se brez mila, sode ali drugih dodatkov. Pristen samo v originalnih zavitkih z gorejo varstveno znamko.

Zavitek z 250 grami 16 vinarjev
" s 500 " 30 "
" z 1 kilo 56 "

Noben zavitek brez gorenje varstvene znamke ni moj izdelek in ste z njim v nevarnosti, da si pokvarite perilo. Dobiva se v vseh drogerijah in prodajalnah s kolonialnim blagom in milom.

Na debelo:

L. Minlos,

Dunaj I., Mölkerbastei 3.

Vpisana varstvena znamka.

Ekonomski oskrbnik.

Za svojo graščino Zalog pri Novem mestu iščem

uradnika-voditelja

za takojšnji nastop. — Dokazati bi moral v taki službi že izkušnje in biti zmožen slovenščine in nemščine.

Ponudbe z zahtevo plače in prepisi izpričeval naj se pošljejo na naslov: Josef Reiner na Dunaju, IX I, Mariatheresienstrasse 9. 576-3

Pred nakupom

oglejte s velikansko

sukneno zalogo

R. Miklauc

v Ljubljani, Spitalska
7 ulice šte. 5.

Ostanki
pod ceno!

== Kašelji! ==

Kdor tega ne uvaža, se pregreši na svojem lastnem telesu!

Kaiserjeve prsne karamele

s tremi jolkami. Zdravniško preizkušeno in priporočeno proti kašlju in hripavosti, kataru, zasilenju in kataru v požiralniku. 5120 notarsko poverjenih izpričeval potrjuje, da drže, kar obetajo.

- Zavoj 20 in 40 vln.
- Zalogo imajo: V Orlovi lekarni poleg železnega mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dež. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani, pri Ubaldu pl. Trnkoczuju in pri G. Piccoliju v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri sv. Stefanu Jos. Anič. — V Idriji v lekarni Daniel Pir. — V Metliki v lekarni Ivan Gjuričič, v Radovljici lekarnar A. Roblek, v Novem mestu lekarnar Jos. Matkovič. — Hinko Brilli, lekarnar v Litiji. 4001 14

Ravnokar izšel

žrbarjev najnovejši

'Splošni naslovnik'

uradov, društev, tvrdk in zasebnikov deželnega in stolnega mesta Ljubljane ter vojvodine Kranjske.

Ta najnovejša vsem uradom, trgovcem in zasebnikom neobhodno potrebna knjiga obsega na 30 polah velike oblike nad 100.000 naslovov industrijev, uradov, duhovščine, učitelstva, obrtnikov itd. Ljubljane in cele Kranjske in je edina te vrste. Cena 10 kron, po pošti 30 vln. več. — Naroča se v založni knjigarni Dragotina Hribarja v Ljubljani. 431 10

Zelo važno za trgovce in obrtnike!

Vsak trgovec gotovo gleda, da kupi ceno, posebno sedaj, ko se vse draži, zato je naj hitreje ne zamudi prilike, dati si predložiti

krasno in bogato kolekcijo

reklamnih koledarjev za leto 1908.

Ker sem sklenil s tremi največjimi tiskovalnicami pogodbe za

300.000 koledarjev

mi je edinemu moči nasproti vsej tuji konkurenci jih oddajati s tiskom in blokom že kos od 12 vinarjev naprej. Pripravi so za vsako obrt. Prepiča se lahko vsako, zadostuje samo navadna dopisnica, na katero mu dopošljem franco celo kolekcijo.

FR. IGLIČ, Ljubljana, Mestni trg št. 11.

Na debelo in na drobno!

Use dirja

k trgovcu, da si kupi

„FICHTENIN“

(po vseh kulturnih državah oblastveno zavarovano žuželče milo)

in vsak

ki ga je rabil, prepričan o njegovem čudovitem učinku

začuden obstoji!

Edino sredstvo za zanesljivo in popolno uničenje vsakrš. mrčesa in njene zalege.

Dobiva se povsod kos po 30 vinarjev.

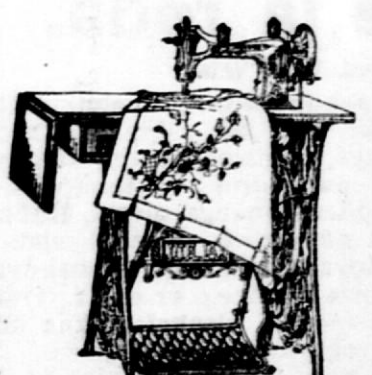
Ivan Jax in sin

v Ljubljani

Dunajska cesta št. 17

prilagojena svoj bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji

za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Prva in največja zaloga čevljev na Kranjskem Fran Szantner

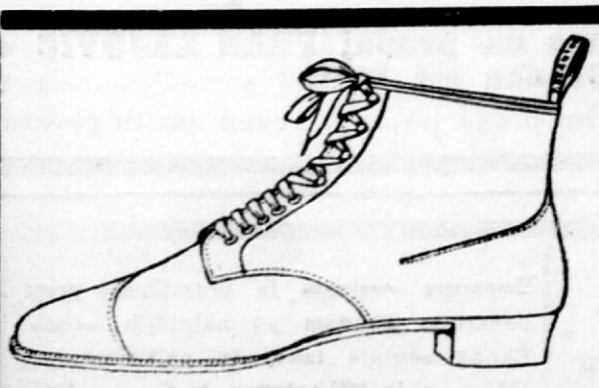
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

dobavlja kakor znano

najboljše čevlje.

Zunanja naročila proti povzjetju. Pri naročilih zadostuje pred. štov.

Nepriljubljeni izdelki se zamenjajo. Ceniki brezplačno in poštnine preste.

Pred. št. 373. Boxcalf z močnimi podplati K 13 — pred. št. 690. Irhovina s šiv. podplati K 6 — „433. Lakovina 15-50 720. Lakovina 6-30

Pred. št. 1148. Chevrete s polkoutes podpet. šiv. podpl. K 9 — Pred. št. 1149. Franc. Chevreux, št. Louis XV. podpetki K 12 — Pred. št. 553. Sabahid K 10-50 „567. la Boxcalf 13- „610. Lakovina 12-